

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plačila in tožila se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici 23. — Rokopisov ne vračamo. — Račun pri pošti hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto

Liubliana, sobota 5. septembra 1936

Cena posamezni številki Din 1.50

Slovenski muzei

Dostikrat kažemo s ponosom na svojo kulturo, toda kadar pridemo v tuja velika mesta in vidimo, kaj vse imajo drugi narodi, se ta ponos vedno silno zmanjša. In vendar bi tudi mi kljub svoji malostevilnosti mogli imeti marsikaj, kar moramo danes še vedno pogrešati. Samo malo bolj ekonomični bi morali biti in malo bolj složni v pozitivnem delu, pa bi šlo.

Kdor je n. pr. obiskal letos lesno razstavo na velesejmu z vsemi njenimi oddelki ter videl vso obilico bogatega in izbranega materiala, ta je morda vzkliznil, da je vendarle škoda, če se bo ves ta material zopet porazgubil na razne kraje, mesto da bi kot celota tvoril podlago za veliko in stalno razstavo o našem lesu ter njegovem pomenu za naše gospodarstvo in za našo kulturo. In kdor je videl jadransko razstavo, kdor je občudoval vse druge posebne razstave na jesenskem velesejmu, ta je najbrže tudi za vse te razstave izrekel isto konstatacijo. Če bi pa te razstave še sproti izpopolnjevali, bi imeli kar naenkrat zbran material za slovenski muzej, ki se seveda ne bi mogel primerjati z orjaškim Nemškimi muzejem v Münchenu, ki pa bi vendar bil za naše razmere nekaj izrednega, kar bi mogli s ponosom pokazati vsakemu tujcu. Kakor so podobne razstave dale največjo oporo Narodni galeriji, da je bila ta v primeroma silno kratkem času in tako vzorno ustanovljena, tako bi mogle enako poslužiti stalne razstave velesejma.

In če bi bili ekonomični, če ne bi trčili svojih sil, bi tako tudi postopali in v nekaj letih bi bil velik slovenski muzej dejstvo in ne le prazna utopija. Celotno bi se moglo doseči, da bi imel slovenski muzej v nekaj letih že svojo veliko palačo, ki bi bila vsem nam v resničen ponos.

Zivimo v malenkostnih razmerah, ko celo naše prve ljudi tlačijo materialne skrbi. Posledice teh malenkostnih razmer čutimo v vsem svojem mišljenju in zato smo takoj malodušni, če nam kdo razgrne načrt, ki je zasnovan na veliko in za katerega realizacijo so potrebna znatna sredstva. Takoj se preplašimo, takoj obupamo nad izvedljivostjo načrta, da nam roke omahujejo in da se sploh nihče ne loti načrta. In vendar bi se mogle tudi pri nas zbrati znatne vsote in če je mogla Ljubljana pred 200 leti postavljati velike katedrale in palače, bi jih mogla postaviti tudi znatno večja sedanja Ljubljana, ki ima tudi danes vse drugačno nacionalno veljavo. Sredstva bi se že našla, če bi delali sistematično in če bi vsako leto nekaj storili za uredničenje svojega kulturnega ideala. Druga je seveda stvar, če smo brez tega ideala, kar bi danes skoraj morali konstatirati.

Da vsako leto organiziramo lepo in zaokroženo razstavo, ki traja le nekaj dni, nato pa je ves silni trud za organizacijo razstave izgubljen, je tako velikanska poraba naših sil, da je ne bi smeli več trpeti. Ob sedanji lesni razstavi je treba to še posebej konstatirati. Vse leto bi moralo biti razstavljeno, da bi polagoma videli vsi naši gozdni posestniki, kako je treba opremiti les za izvoz, kako je treba izdelovati lesne izdelke in kako je treba čuvati naše gozdove, ker bi si s tem vsa-

ko leto prihranili milijone in milijone. Spoznali bi, da je v stalno lesno razstavo naloženi denar silno plodonosno investiran in da bi se le redko kam drugam investirani denar bolje obrestoval.

Hočemo doseči industrializacijo svoje dežele, a svojim obrtnim vajencem, svojim industrijskim delavcem ne damo prilike, da si razširijo svoj horizont in da na praktičnih vzgledih izpopolnijo

svoje znanje. Hočemo elektrificirati deželo, hočemo s tujskim prometom dvigniti bogastvo dežele, hočemo povečati rentabilnost naše agrarne proizvodnje in hočemo doseči za svoje izvozno blago dobre cene, a nikjer nima naš človek prave prilike, da se izuči, da vidi, kako dela naprednejši svet.

V slovenskem muzeju bi dali našim ljudem priliko, da se izučijo v vseh potrebah, da spoznajo,

kako se je delalo nekoč in kako se mora delati v današnjih dneh. Podlaga za slovenski muzej pa je v že obstoječih zbirkah in muzejih ter v posebnih razstavah ljubljanskega velesejma. Izkoristimo že enkrat ugodno priliko, ki jo nudijo posebne razstave velesejma in začnimo z ustvarjanjem slovenskega muzeja, da bomo tudi v tem pogledu enakovredni drugim narodom.

Zopet 100 trgovin in 133 obratov manj

Ze peto leto traja neprestano nazadovanje trgovine in obrta v Sloveniji. Ze peto leto opozarjamo vsako četrtletje na to nazadovanje ter zahtevamo od pomoči proti temu nazadovanju. Ze peto leto pa se tudi vsi ti naši pozivi zmanj in nič se ne stori, da bi se to katastrofalno nazadovanje trgovine in obrta že enkrat zaustavilo. V drugih pokrajinah že poročajo o zboljšanju položaja ter o dvigu števila trgovin in obrtnih delavnic, le v Sloveniji traja kriza kar naprej in le v Sloveniji pada število trgovin in obrtov še nadalje. Ali se res ne misli nič storiti za slovensko trgovino in obrt? Ali bosta res slovenska trgovina in obrt čisto prepuščena svoji usodi?

Pred nami leži poročilo Zbornice za TOI o gibanju obratov na njenem območju v II. letošnjem četrtletju. Iz tega poročila sledi, da se je število trgovinskih obratov zopet znižalo za 100, število obrtniških pa za 133. V I. letošnjem četrtletju pa je padlo število trgovin za 325, obrtnih delavnic pa za 227, torej skupno v I. polovici letošnjega leta 425 trgovin in 360 obrtnih delavnic.

Od leta 1932 dalje se je s tem znižalo število trgovin v Sloveniji skupno za 4556, število obrtnih delavnic pa za 3797 ali skupno obeh za 8353. In če gre tako naprej bomo proti koncu leta doživeli tudi številko 9000. In še se največje ljudje, ki govore, da tožbe obrtnikov ter trgovcev niso opravilne in se najdejo tudi odgovorni ljudje, ki omalovažujejo zahteve trgovstva in obrtništva!

Propadanje trgovine in obrta je treba na vsak način ustaviti, ker bodo drugače izpodkopani temelji našega narodnega gospodarstva. Zato ponovno in z vso odločnostjo zahtevamo, da se že začno izvajati zahteve slovenskega trgovstva in obrtništva in da se omogoči slovenski trgovini in obrtu, da bosta zopet mogla začeti dihati!

Če pregledujemo podrobno podatke zbornice, potem vidimo, da je letos padlo število posameznih trgovin tako-le: trgovine s konji za 5, z živino za 31, s prašiči za 9, z lesom za 63, s kurivom za 6, z manufakturnim blagom za 12, s konfekcijo za 2, z usnjem za 14, z deželnimi pridelki za 26, z živili za 27, z mlekom in mlečnimi izdelki za 13, s sadjem za 6, s perutnino za 22, s specerijskim in kolonialnim blagom za 8, z mešanim blagom za 31, s knjigami za 3, z vinom za 17, z vinom v zaprtih steklenicah za 6, sejmarjev za 29, avtotakšijev za 21, itd.

Od obrtniških podjetij je padlo število: podkovnih kovačev za 21, ključavničarjev za 5, kolarjev za

27, mizarjev za 40, sedlarjev za 15, izdelovalcev pletenin za 15, krojačev za 19, šivilj za 53, čevljarjev za 109, mlinarjev za 10, zidarjev za 16, tesarjev za 7, izposojevalnic mlatlarnic za 30 itd.

Gostinskih obratov je bilo v II. četrtletju prijavljenih 58, odjavljenih pa 69, da se je njih število znižalo za 11. Gostilne so padle za 17, brezalkoholne za 3, hoteli za 1, dočim se je povišalo število restavracij za 4, rezijških gostiln za 1, bifejev za 1, ljudskih kuhinj za 2 in točilnic alkoholnih pijač za 1.

Industrijskih podjetij pa je bilo

prijavljenih 3, odjavljenih 5, torej več odjavljenih: 2.

V vseh strokah torej več odjav ko prijav, jasen dokaz, da je vse slovensko gospodarstvo v težki krizi, kakor niti v eni drugi pokrajini. Naravna posledica tega dejstva bi morala biti, da bi se Sloveniji davčno breme olajšalo, delež Slovenije pa pri javnih delih povišal. Toda o tem odločujoči krogi v Beogradu še ne razmišljajo.

Zato pa je pred nami le temna slika, ki postaja še vsak dan temnejša.

Licitacija za cesto Maribor — Št. Ilj zopet ni odobrena

Pri Št. Ilji se neha tlakovana avstrijska cesta, da more vsak tuj avtomobilist že po cesti spoznati, da je prišel v drugo državo. Seyeda vsak tujec to razliko tudi primerno komentira in posledica tega je, da tujec še ni prišel do Maribora pa ima že prav posebno visoko mnenje o naši državi. Nikakor ne spadamo med one, ki iščejo pohvale tujcev ali ki mislijo, da je glavno, kako mnenje imajo tujci o nas. Toda kdor ljubi državo, tega boli, če mora slišati iz tujčevih ust neprijetne konstatacije o naši državi in ki so poleg tega tudi vseskozi resnične. A vse kaže, da so v Beogradu nad vsem tem visoko vzvišeni!

Toda na vse zadnje potrebujemo lepo tlakovane ceste tudi za sebe, ker prašna cesta je nadloga za vse prebivalstvo, ki živi ob cesti ter za vse ljudi, ki hodijo ali se vozijo po cesti. Od slabih cest trpimo mi sami, trpi naša živina, trpe naši vozovi in zato bi morali že zaradi sebe skrbeti, da dobimo dobre in tlakovane ceste. Pa menda so v Beogradu tudi nad temi našimi lastnimi oziri vzvišeni.

Po dolgih letih dreganja je končno prišlo le do tega, da je iz milijardnega kredita za javna dela padlo nekaj tudi za Slovenijo. Mnogo hvale smo že zaradi tega slišali in še bomo slišali dosti slavošpevov. Med drugim tudi zaradi tlakovanja ceste Št. Ilj—Maribor. Sicer je to le silno kratka cesta in če bi šlo po tem tempu dalje, bi vsi prej pomrli, kakor pa doživeti avtomobilsko tlakovano cesto iz Št. Ilje skozi Maribor in Ljubljano k morju! Toda vsaj začetek je bil storjen in zato smo le malo bolj veselo pogledali v bodočnost in zasanjali o onih lepih časih, ko bo drvel avtomobil za avtomobilom iz tujine v Slovenijo in naprej k morju.

Obiščite velesajem!

Živio Kralj Peter II.!

V nedeljo praznuje naš mladi kralj svoj 14. rojstni dan. Z zanosom v duši in z iskreno ljubeznijo v srcu bo proslavil slovenski narod ta dan, saj je to dan reprezentanta naše skupnosti in zastopnika one čiste ter lepe jugoslovanske misli, ki je bila sen naših očetov.

Rojstni dan našega mladega kralja pa proslavlja naš narod s posebno iskrenostjo tudi zato, ker je moral že tako zgodaj občutiti krutost usode, ko mu je bil ugrabljen njegov vzvišeni oče. Bil je to udarec, ki je za vedno združil usodo jugoslovanskega naroda s kraljevsko rodbino Karadjordjevičev in ki je še okrepil že itak vzorno zvestobo jugoslovanskega naroda do svojega kralja.

Rojstni dan mladega kralja pa proslavlja jugoslovanski narod tudi z vero v srcu, z največjimi upi v lepšo bodočnost svoje domovine. Jugoslovanski narod veruje, da ga bo njegov mladi kralj povedel v lepše in srečnejše dni in zato mu je njegov kralj naravnost simbol njegovega optimizma. Baš zato pa je za jugoslovanski narod kraljev rojstni dan tudi dan radosti, ko po vsej širni Jugoslaviji in povsod, kjer bivajo Jugoslavlani kipi življenjska sila jugoslovanskega naroda in njegova vera v bodočnost.

In te vere ne more omajati nobena težka izkušnja, a tudi nobeno še tako veliko razočaranje, pa niti najbolj žalostni dogodki, ki jih je za volja drugih pripravila jugoslovanskemu narodu. Še nad težjimi dogodki je triumfalno jugoslovanski narod in pod vodstvom svojega mladega kralja bo triumfalno tudi v bodoče.

In ta zavest združuje jugoslovanski narod s svojim kraljem za vse dni in zato kliče jugoslovanski narod iz dna svoje duše:

Živio kralj Peter II.!

Zivela močna in kreпка Jugoslavija!

Živio kraljevski dom Karadjordjevičev!

Število vajencev pri obrtnikih

Kr. banski upravi dospevajo prošnje, da se izjemoma odobri sprejem vajencev pri obrtniku, ki zaposluje že polno število dopuščenih vajencev.

Prosilci zmotno razumejo § 1., odst. 4., uredbe o ureditvi razmerja vajencev proti številu pomočnikov itd. z dne 30. aprila t. l., »Službeni list« št. 321/47. S tem določilom je ban pooblaščen, da za celo dotično stroko zviša število vajencev, nikakor pa ne za posameznega obrtnika, »kadar je to po izrednih okoliščinah ali po tehnični dela v kaki stroki potrebno, zviša število vajencev za dotično stroko nad številom, ki ga za pravilo stavlja odstavek 1., 1. c.

Prošnje za dovoljenje namestitve večjega števila vajencev pri posameznih obrtnikih se torej ne morejo ugodno rešiti in jih naj zato obrtniki tudi ne vlagajo, ker so popolnoma brezuspešne.

Izreden uspeh velesejma

Obisk velesejma je nepretrgoma dober in se še stalno veča, ker tudi zanimanje za velesejmske razstave stalno raste. Lesna razstava, razstava lesnega stavbarstva, uporaba lesa v kemiji, same

izredne zanimivosti, ki širijo horizont in dajejo nove pobude. Poleg tega izredno lepa vrtnarska razstava, okusna razstava sadja, vedno na višku stoječa pohištvena razstava, živalski vrt, ribji bazen, razstava »Zivalice«, sijajni variete, kdo bi se mogel upreti mamljivosti vseh teh zanimivosti.

Črna kronika

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani je izdalo te okrožnice o otvorenih in končanih konkurzi in prisilnih poravnah izven konkurza za čas od 16. do 31. avgusta.*

Otvorjeni konkurzi:

Drinska banovina: Grünbaum Armin, Vinkovci.

Razglašene prisilne poravnave:

Savska banovina: Horvat Bagadur Fanika, Samobor; Olivieri Vladimir, Senj.

Donavska banovina: Lindnera Lajoša supruga, Stanišič.

* Podatke za Dravsko banovino smo izpustili, ker jih objavljamo sproti. Vse druge podatke, kakor o narokih, kvotah itd. daje tajništvo društva. — Op. urad.

Razpis zborničnih volitev

Reklamacije se morajo vlagati od 29. septembra do 13. oktobra

Glavni volilni odbor Zbornice za TOI objavlja v današnjem »Službenem listu« razpis o volitvah v Zbornico za TOI v Ljubljani na podlagi uredbe z dne 21. avgusta 1935. Iz razpisa posnemamo njegova glavna določila:

Volitve so v nedeljo, dne 29. novembra in trajajo od 8. ure dop. do 6. ure zvečer.

Razpis navaja nato posamezna volilna telesa in okrožja, število mandatov za vsako volilno okrožje ter posebna določila, katerim strokam morajo pripadati kandidati v volilnem okrožju mesto-Ljubljana. Vse to smo objavili že v zadnji sobotni številki. Nato navaja razpis določila

glede volilne pravice

Aktivno volilno pravico, da sme voliti ima vsak pripadnik zbornice, ki je državljan kr. Jugoslavije, ki uživa vse državljske pravice, opravlja najmanj leto dni samostojno in upravičeno kak obrt v zborničnem območju ali se bavi s katero izmed gospodarskih panog, navedenih v § 394. odst. 1. obrtnega zakona. Prav tako tudi pravne osebe, če opravljajo obrt v smislu prejšnje določbe.

Rok leta se računa od dne, ko se je po zakonu pridobila pravica opravljati obrt. Upravičeni so torej le oni, ki so prejeli najkasneje do dne 29. novembra dovolilo za obrt po § 60. obrt. zakona. Če pa je bil obrt prijavljen za registracijo po § 456. obrt. zakona, se smatra, da je ta pogoj izpolnjen ne glede na to, če se je pooblastilo ali dovolilo izdalo ali ne.

Vse te osebe imajo aktivno volilno pravico, ne glede na to ali imajo v zborničnem območju glavni obrt ali podružnico, če so le zavezani zbornični dokladi.

Aktivno volilno pravico izvršujejo: za edinoosebne obrte njih lastniki, za nedoletne ali osebe pod kurateljo njih zakoniti zastopniki, za zapuščinske mase njih upravitelji.

Volilna pravica rokodelcev je vezana na to, da osebno izpolnjujejo pogoje za opravljanje dotičnega obrta, zato v obrtnem odseku nimajo volilne pravice vdove, nedoletniki in pravne osebe, pač pa rokodelski mojstri, ki so člani javne trg. ali komanditne družbe.

Za druge obrte se izvršuje aktivna volilna pravica tako-le:

Pravne osebe imajo samo en glas. Svojo volilno pravico izvršujejo po osebi, ki izpolnjuje preje navedene pogoje, in ki je kot član uprave ali kot glavni tehničar ali komercialni pooblaščenec upravičen podpisovati firmo. Pri podružnicah izvršujejo volilno pravico lastnik ali poslovodja, pri družbah sodno protokolirani poslovodja. Pri javnih trg. in komanditnih družbah člani, ki so upravičeni podpisovati družbo, za državna, banovinska in občinska podjetja njih upravniki.

Aktivno volilno pravico imajo volilci samo v tistem volilnem telesu, kateremu pripadajo in ne glede na število obrtov, ki jih opravljajo, samo en glas. Volilci, ki imajo v obratov, si more izbrati, na katerem volišču bo volil, mora pa to javiti vsem združenjem, ki ga vodijo v seznamu, najkasneje do 13. oktobra. Če te prijave do tedaj ne izvrši, ga bo gl. volilni odbor črtal i. vseh imenikov.

Obrtnik, ki likvidira, je upravičen voliti, če do dneva volitev likvidacija še ni zaključena.

Izvoljeni pa smejo biti:

vsi moški, ki imajo aktivno volilno pravico v smislu prejšnjih predpisov, ki stanujejo v zborničnem območju najmanj 3 zadnja le-

ta in so prav toliko let upravičeni in ki dejansko opravljajo obrt v območju zbornice, ki so dovršili 30 let, ki pišejo in govore državni jezik, ki niso člani upravnega ali nadzornega odbora obveznega združenja, ki niso aktivni ali upokojeni nameščenci zbornice, ki nimajo sodne pravde z zbornico, ki niso v nikaki zasebno pravni zavezi proti zbornici, ki niso v zaostanku za 6 mesecev s plačilom zbornične doklade (lozadevno potrdilo je treba priložiti kandidatu listi) in da niso izzeti od pasivne volilne pravice.

Izvoljeni morejo biti tudi člani javnih in drugih trg. družb, člani upravnih odborov delniških družb, ter zadrug, če spadajo pod obrtni zakon in če imajo aktivno volilno pravico in če izpolnjujejo vse druge pogoje razen onega, da najmanj 3 leta upravičeno in aktivno opravljajo obrt v zborničnem področju.

Volilni imeniki

Pasivno volilno pravico imajo volilci v tistem volilnem telesu, v čigar volilni imenik so vpisani.

Volilni imeniki bodo razgrnjeni v prostorih pristojnega obveznega skupnega ali strokovnega združenja na območju zbornice, in sicer za članstvo dotičnega združenja.

Volilni imeniki za industrijski odsek pa bodo razgrnjeni v uradnih prostorih združenja. Tam bodo razgrnjeni tudi imeniki onih pripadnikov zbornice, ki ne pripadajo nobenemu obveznemu združenju.

Združenja so dolžna, da dostavijo volilne imenike najkasneje do 17. septembra pristojnim volilnim organom.

Vsi volilni imeniki za vsa telesa bodo razgrnjeni od 29. septembra do 13. oktobra, in sicer vsak dan od 9. do 12. in od 4. do 6. ure popoldne. Imenike sme v tem času pregledati in jih tudi prepisati vsak pripadnik zbornice.

Rok za reklamacije

Zoper volilne imenike se začne z dnem razgrnitve volilnih imenikov, to je dne 29. septembra in se neha 13. oktobra.

Reklamacije se morejo nanašati na popravke obličnih in stvarnih napak radi naknadnega vpisa oseb, ki imajo aktivno volilno pravico in izbrisa oseb, ki te pravice nimajo.

Reklamacije se morajo vlagati pismeno in jih more vlagati vsak, kdor ima volilno pravico. Reklamacijam se morajo priložiti vse listine, ki dokazujejo upravičenost reklamacij, oblastva pa morajo izdajati te listine reklamantom v 3 dneh. Reklamacije se morajo izročiti osebno ali po pošti najkasneje do 1. oktobra.

Glavni volilni odbor sklepa o reklamacijah in pošlje svojo odločbo reklamantom. O vseh vloženih reklamacijah mora odločiti najkasneje do 22. oktobra. Odločbo mora takoj priobčiti stranki in pristojnemu krajevnemu volilnemu odboru, da popravi imenik.

Kandidatne liste

se postavijo za vsako volilno telo in za vsako volilno okrožje posebej in se smejo vlagati skupno s prilogami samo na uradnih obrazcih, ki se bodo dobili pri gl. vol. odboru za 5 din s prilogami vred.

Kandidatne liste se vlagajo pri gl. vol. odboru pričeni s 23. oktobrom in najkasneje do 2. novembra v zborničnih uradnih urah. Kandidatne liste se označijo po njih nosilcih (ki so prvi napisani na listi). V listah so navedeni volilno telo in volilno okrož-

je ter dan volitev. Lista mora navajati toliko kandidatov in namestnikov, kolikor jih je v poedinem telesu in okrožju. Kandidati se vpšejo po zaporedni številki, pri vsakem pa se mora navesti rodovinsko in krstno ime, sedež obrta (v mestih tudi ulico in hišno številko) ter stroko. Razen teh podatkov ne sme obsegati lista nič drugega.

Na listah smejo biti samo osebe, ki morejo po določbah tega razpisa biti izvoljene. Ena oseba sme biti nosilec samo na eni kandidatu listi.

Ena in ista oseba sme kandidirati na dveh ali več kandidatu listah. Ni ovire, da se ena in ista oseba, ki ima aktivno volilno pravico v več volilnih telesih, kandidira v dveh ali več volilnih telesih. Če bi bil tak kandidat izvoljen v več telesih, obdrži samo en mandat.

Član uprave ali nadzornega odbora obveznega združenja, ki spada pod nadzor zbornice, sme kandidirati za zborničnega svetnika samo, če pismeno izjavi, da bo podal, če bo izvoljen, ostavko na položaj v tem združenju. Isto velja za namestnika, toda šele takrat, kadar je pozvan, da nastopi svojo funkcijo. Te izjave je treba priložiti kandidatu listi. Kandidatne liste mora čiljivo podpisati po petkrat toliko predlagateljev, kolikor je kandidatov trgovcev, rokodelcev ali iz pogostinskih obrtov, po dvakrat toliko pa, kolikor je kandidatov industrijev v dotičnem volilnem telesu in volilnem okrožju. Najmanjše število predlagateljev je v prvem primeru 50, v drugem pa 10. Izvzeti so samo primeri, ko število volilcev ne presega 30. V takem primeru zadošča petina števila volilcev kot predlagateljev.

Pri računanju dvojnega oziroma peternega števila predlagateljev se bo upoštevalo samo število kandidatov za svetnike, ne pa tudi število kandidatov za namestnike.

Kandidatne liste smejo predlagati samo zbornični člani, ki imajo za dotično volilno telo in za dotično volilno okrožje aktivno volilno pravico.

Predlagatelji morajo označiti svoje ime in stanovališče. Vsak predlagatelj sme podpisati samo eno kandidatu listo. Če podpiše predlagatelj več list, velja njegov podpis samo za listo, ki se vloži prva. Kot predlagatelj sme podpisati listo tudi kandidati na isti listi. Oseba, ki je kandidat na več listah, more kot predlagatelj podpisati samo eno teh list.

Listo izročiti gl. vol. odboru dva predlagatelja proti potrdilu. More se poslati tudi po pošti na povratni receptis. Listam se mora priložiti izjava kandidatov, da sprejemajo kandidatu listo, izjavo kandidatov, da odstopijo kot člani uprave ali nadzorstva združenja, če bi bili izvoljeni, potrdilo pristojne davčne uprave. Obrazci teh izjav, oz. potrdila so priloženi obrazcem kandidatu list.

Če se pošlje kandidatu lista po pošti, morata biti podpisani prvih dveh predlagateljev pri pristojnem občnem upravnem oblastvu I. stopnje, kjer pa teh ni, pri obč. upravi overovljena.

Predlagatelji označijo v listi svojega predstavnika in namestnika, ki naj občuje z gl. vol. odborom. Če tega predloga ni, se smatra prvi predlagatelj kot predstavnik, drugi pa za njegovega namestnika.

Kandidatna lista, ki se je že izročila gl. vol. odboru, se ne more preklicati in tudi se ne more v nji nič izpreminjati. Gl. vol. odbor potrdi kandidatu liste, ki zadošča določbam uredbe in izroči po en izvod upravičenemu predstavniku liste.

Če kandidatu lista ne ustreza predpisom, jo bo gl. vol. odbor v treh dneh vrnil, da se popravi. Poziv za popravek se vroči predstavniku liste. Če se vloži več list istočasno, bo poslal gl. vol. odbor poziv za popravek predstavnikom list istočasno.

Na to zavrjnene kandidatu liste se more vložiti v potrditev nova kandidatu lista najkasneje do 5. novembra.

Vsaka potrjena lista se objavi v »Službenem listu«, in sicer po redu, kadar je prispela. Samo tako objavljene liste imajo popolno veljavnost.

Če se vloži, oz. potrdi za kako volilno telo in volilno okrožje samo ena kandidatu lista, bo proglasil gl. vol. odbor, ko poteče rok za izročitev, vse kandidate, predlagane v tej listi, za izvoljene.

Če za kako volilno telo in volilno okrožje ne b. vložena pravčasno niti ena kandidatu lista, bo sestavil gl. vol. odbor najkasneje do 10. novembra kandidatu listo, in sicer po predpisih čl. 25., odst. 2., uredbe o zborničnih volitvah.

Nato slede določila glede načina glasovanja, ki jih bomo objavili v prihodnji sobotni številki.

Stavka tekstilnega delavstva tudi v Mariboru

Brez ozira na vse morebitne očitke, da nimamo dovolj socialne čuta, smatramo te za potrebno, da ugotovimo naslednja dejstva:

Podjetniki tekstilnih tvornic v Mariboru so sprejeli absolutno vse zahteve delavstva in se poleg tega zavezali, da bo veljala nova kolektivna pogodba tudi za nazaj od 1. septembra dalje. Kar so delavci zahtevali, so torej dosegli 100 odstotno. Kljub temu pa so izjavili, da morajo stavkati, in sicer iz simpatije do delavcev v Kranju. A ne samo to: Kakor v Kranju so tudi oni zasedli tovarne in lastniki tovarn nimajo dostopa v lastne hiše. Dosedaj smo brali, da se takšni dogodki dogajajo le v drugih državah, sedaj pa smo tudi mi tako moderni.

Policija v Mariboru je izdala proglas v zaščito javnega reda ter v prvi točki tega razpisa pravi: 1. »V omenjenih (tekstilnih) tovarnah (v Mariboru) kakor tudi v bližnji okolici tovarn je prepovedano vsako zbiranje in shajanje oseb, predvsem pa vseh bivših in sedanjih delavcev označenih podjetij. Od te prepovedi so izvzete le osebe, ki spadajo k vodstvu podjetja in obratni delavski zaupniki v izvrševanju svoje funkcije.« Razglas navaja tudi kazni, s katerimi bodo kaznovani oni, ki kršijo prepovedi razpisa.

Drugi dan po objavi prepovedi policije pa je objavila »Mariborer Zeitung« dalje poročilo o stavkovnem položaju, v katerem pravi med drugim:

»... Delavci imajo zasedene še nadalje tovarniške prostore in preprečujejo s tem vsako delo, ven-

dar pa nista bila red in mir nikjer kršena...« Zasedene tovarne so menda znak reda in mira.

Nato poroča list o shodu delavcev v Unionu. Po razglasu preje citiranega razpisa policije so shodi stavkajočih delavcev dovoljeni le z izrečnim pristankom policije, kar tudi mimogrede pripominjamo. Prav tako tudi prepoved policije vsakršnega izražanja v pisani ali govornji besedi, s katero bi se vzpodbujalo k stavki.

O tem shodu poroča »Mariborer Zeitung«, da so prišli delavci na shod v strnjanih vrstah. Predsednik tarifnega odbora je delavstvo opominjal, da pokažejo vzorno disciplino in da se ne puste zavesti k nobenim nepremišljenim dejanjem. Delavci so nato odkorakali v strnjanih vrstah v tovarne, da jih imajo zasedene še nadalje.

Tudi delavci v Kranju so objavili v vseh dnevnikih svoj komunikat: V tem komunikatu pravi, da bodo delavski zaupniki svezovali delavstvu ukrepe, ki bi mogli omiliti nasprotstva med podjetniki in delavstvom. Pred vsem bodo delavstvu svezovali, naj vodstvom podjetij in njihovega osebja v nobenem primeru ne otežujejo dostopa v pisarne in poslovanja v njih. Pričakovati je torej, da bodo podjetniki vendarle smeli priti v svoje pisarne, ker to jim bo menda le velikodušno dovoljeno!

K vsem tem ugotovitvam, ki smo jih zbrali iz že cenzuriranih listov, ugotavljamo le še, da se vse to dogaja v Sloveniji. Pričakovati je, da bodo tudi drugi delavci sledili vzgledu tekstilnih delavcev in da bo pri nas socialno vprašanje v kratkem rešeno in na najbolj modern način.

Mesto domačega premoga brikete iz Nemčije

Dovolj je znano, kako težke čase preživlja naša premogovna industrija, zlasti slovenska. Brez ozira na to pa je razpisala generalna direkcija drž. železnice za 22. septembra licitacijo za dobavo 130.000 ton briketov ter v pogojih predpisala, da mora znašati vzdržljivost teh briketov 15 let. V državi imamo tri premogovnike, ki izdelujejo brikete, toda njih vzdržljivost je zajamčena samo za 4 leta. Po pogojih licitacije domači briketi torej ne bi prišli v poštev in bi vseh 130.000 ton briketov dobavila Nemčija. Noben dober gospodar ne more s takšnim poslovanjem državnih železnic soglašati. Zakaj je potrebno, da vzdržljivi briketi 15 let, je popolnoma nejasno. Še večje vprašanje pa je, če je sploh mogoče jamčiti, da bodo briketi vzdržljivi 15 let. Kaj pa naj železnice store, če briketi tako dolgo ne bi vzdržali? Za tožbo bi pač bilo malo prepozno.

A ne samo to! Dobava briketov iz tujine bi bila carine prosta, kar pomeni, da bi država samo na carinah izgubila 12,4 milijona din. Briketi zato tudi ne bi veljali samo 45 milijonov din, kakor se s poudarkom naglašajo, temveč okoli 58 milijonov din, da bi bil tudi

kupčijski uspeh dobave briketov v tujini iluzoren.

Pa ne glede na to, je treba poudariti, da bi zaradi dobave briketov v tujini postalo polno naših delavcev brez posla. Zato se mora namera generalne direkcije železnice preprečiti! Dobava briketov naj se odda domačim premogovnikom na jugu države, ki brikete izdelujejo. Ker pa bodo ti s tem bolj zaposleni, pa se naj zvišajo železniške dobave navadnega premoga slovenskim premogovnikom! S tem bo pomagano vsem. Nikar pa ne gre, da državne železnice naročajo v tujini blago, ki ga morejo dobiti doma!

Namera generalne direkcije je tako zelo napačna, da vendar upamo, da se ne bo uresničila. Menda vendar ne bomo razočarani.

Ze v 24 urah barva, plestra in kemično snovi ablike, klobuke itd. Skrob in svetilnika srajce ovratnike in manšete. Pero snil. munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 8.
Telefon št. 22-72.

Denarstvo

Gibanje vlog pri slovenskih hranilnicah v juliju 1936

Četudi so v mesecu juliju 1936 vloge pri vseh 29 slovenskih hranilnicah padle za din 2.450.349— na din 1.046.383,33—, moramo vendar pri velikem številu hranilnic ugotoviti **zboljšanje položaja**. Pomisliti je treba, da bi znašale obresti od vlog za 1 mesec približno 3 in pol milijona din, torej več, kakor znaša skupno nazadovanje vlog.

Razveseljivo je, da je skupno stanje vlog na knjižice naraslo, četudi neznatno na 615.697.76 din, in da so narasle v tem mesecu skupne vloge na knjižice pri 10 hranilnicah, vloge v tekočem računu tudi pri 10 hranilnicah (od 20 hranilnic, ki sploh sprejemajo vloge v tekočem računu) in da je tudi število tekočih računov naraslo pri vseh hranilnicah od 7.026 na 7.036. Skupno stanje vlog (po zneskih) je naraslo pri 7 hranilnicah.

Te številke so dokaz polagoma vračajočega se zaupanja v denarne zavode, ki se kaže v stalnem porastu novih, vedno razpoložljivih vlog.

Stanje Narodne banke

Izkaz Narodne banke z dne 31. avgusta navaja te izpremembe (vse v milijonih dinarjev):

Zlata in devizna podloga se je skupno zmanjšala za 2,9 na 1545,8.

Devize, ki ne spadajo v podlogo, so narasle za 15,15 na 494,7, torej že skoraj na 500 milijonov din.

Vsota kovanege denarja v nikelju in srebru se je zmanjšala za 34,6 na 360,7.

Posojila so se skupno povečala za 4,9 na 1632,6.

Razna aktiva so narasla za 9,9 na 633,2.

Obtok bankovcev se je povečal za 148,8 na 5125,5 ter je dosegel s tem stopnjo v letu 1931. **Obveze na pokaz** pa so se nasprotno znižale za 110,8 na 1451,1.

Razna pasiva so se zmanjšala za 44,7 na 313,4.

Skupno zlato in devizno kritje se je znižalo od 30,43% na 30,20%, samo zlato pa od 28,96 na 28,80%.

Obresna mera je ostala neizpremenjena.

Uradni tečaj za mesec september

Minister za finance je izdal naslednjo odločbo z dne 27. avgusta 1936.

Za čas od 1. do 31. avgusta veljajo naslednji tečaji, po katerih se morajo radi pravnega pobiranja taks po zakonu o taksah in odrejanja pristojnosti pri razsojanju preračunavati na dinarsko vrednost vse listine, ki se glase na zlato ali tujo valuto:

	din
1 napoleon	303—
1 zlata turška lira	344—
1 angleški funt	238—
1 ameriški dolar	43,30
1 kanadski dolar	43,20
1 nemška marka	14,50
1 zlot	8,20
1 avstrijski šiling	8,50
1 belga	7,35
1 pengö	8,80
1 braziljski milreis	2,40
1 egiptovski funt	224—
1 urugvajski pezoz	20—
1 argentinski pezoz	12—
1 turška papirnata lira	34,76
100 albanskih frankov	1410—
100 francoskih frankov	288—
100 švicarskih frankov	1427,50
100 italijanskih lir	320—
100 nizozemskih goldinarjev	2975—
100 romunskih lejev	37—
100 bolgarskih levov	47,50
100 danskih kron	977—
100 švedskih kron	1125—
100 norveških kron	1100—
100 pezoz	550—
100 drahem	41—
100 češkoslovaških kron	180,50
100 finskih mark	96,50
100 letonskih lat	1110—

V splošnem so se tečaji le neznatno izpremenili. Zvišali so se tečaji: kanadskega dolarja od 43—



Pelikan terpentinovo milo za namakanje perila pa Radost peric

na 43'20. egipt. funta od 220— na 224—, urugvajskega pezosa od 19— na 20—, nizozemskega goldinarja od 2945— na 2975—, leve od 47— na 47'50, švedskih kron od 1120— na 1125—, danskih kron od 976— na 977— in čl. krone od 180— na 180'50. Znižali pa se tečaji: marke od 15'50 na 14'50, avstrijskega šilinga od 8'70 na 8'50, ital. lire od 325— na 320— in španske pezete od 650— na 550—.

Ferruccio Carli, Rim:

Jugoslavija in Italija*

V člankih, ki jih je objavil »Trgovski list« lani in tudi predlanskim, sem poudarjal možnost tesnejše izmenjave med Jugoslavijo in Italijo, toda ne le gospodarske, temveč tudi turistične in kulturne. Govoril sem o mednarodnih odnošajih, o zblizanju narodov. Nekateri mi je oporekal, češ videli boste posledice. Pridiga se o miru, pravičnosti, in... dela se vojna ter glasuje se za sankcije; torej nič slab konec! Pomirite se! sem dejal, zaupajte! »Vrag ni tako črn, kakor ga vidimo.« Vejnec ne bo, v pravem evropskem pomenu besede. Enako sem uverjen: še danes. Toda napačno je, da govorimo vedno o vojni, o pravičnosti.

Pred vojno smo imeli, čeprav ne morem reči popolno, pa vsaj dovolj točno predstavo prava in mednarodne pravičnosti. Vojna je uničila kopice postavk in usvačila novih; predvsem je ustvarila novo duševno nastrojstvo, nove ideologije, mnogo potrebo in zahtev in versajsko pogodbo.

Vsi Italijani so iskreno pozdravili ustanovitev novih narodov (držav), toda v strahu in mnogi niso mogli verjeti, da je še toliko krivic, toliko neenakosti med narodi in državami. To so večinoma nenaravne, pravno poslabšane razmere.

Rekli so: vi pripravljate vojno. A bodimo točni. Italija smatra, da mora dobiti s silo to, česar ji ni priznalo pravo. Pravo je nedvomno že ukoreninjeno v Italijanih. Sankcije so bile kratkoma izglasovane. To je nezasišano, pravijo Italijani; toda znali so razložiti nalanko, čeprav so bile za sankcije glasovale skoraj vse države, in mislijo, da so male države glasovale pač zaradi nekega resničnega čuta pravičnosti in miru, ostale pa zaradi političnega sovraštva, tretje od strahu ali zaradi solidarnosti, ustrahovanja, ves svet pa je vedel, da stoji zadaj Anglija, ki je po krivem sodila, da so ogroženi njeni interesi. Pustimo to!

V tem vzdušju sem sestavil svoj članek o italo-jugoslovaških odnošajih in o velesejmu v Bariju, ki ima nalogo, sodelovati za poglabitev stikov med narodi vobče in ne samo gospodarskih. Velesejem je bil in je sijajno uspel. Sedmi velesejem se odpre dne 6. septembra letos in s še večjim uspehom.

Toda vi ste med sankcijami pridigali avtarkijo! — porečejo moji prijatelji pesimisti; — kakšen smisel naj ima ponavljati napravo, ki

* Naprošeni objavljamo članek uglednega italijanskega gospodarstvenika delavca, da pokažemo svojo dobro voljo za **zboljšanje gospodarskih odnošajev z Italijo**. Pri tem pa moramo seveda izjaviti, da se mora enako dobra volja pokazati tudi na drugi strani, ker drugače tudi vsa naša prizadevanja ne morejo roditi pravega uspeha. Zal da do danes še ne moremo reči, da bi dejanja to dobro voljo tudi na drugi strani res dokazala.

Trgovec izpolni dolžnost, če naroči prvič in poмага plasirati

veden, na kar smo tudi opozorili, vendar pa ni bil popravek objavljen. Sedaj je bil tečaj nakrat znižan za 100 din.

Beogradska občina je dobila od Drž. hip. banke posojilo 30 milijonov din, da bo z njim plačala svoj dolg državi za neplačane davščine.

Po zadnjem tedenskem izkazu čl. Narodne banke se je (vse v milijonih Kč) njena zlata podloga znižala za 100 na 2.597,2, devizna pa povišala za 100 na 123,6. Menična posojila so nazadovala za 46,0 na 643,8, bombardna pa se povečala za 19,3 na 840,2. Obtok bankovcev se je povečal za 209,6. Zakonito kritje je padlo od 44,6 na 43,4%.

Uvajali pa bodo z izdatno reklamo

Doiničar & Richter

L J U B L J A N A

SLOVENIA-TRANSPORT

Ljubljana

Telefoni: 27-18, 37-18, 37-19 carinska pisarna 24-19 po uradnih urah.

PREVOZI

vsake vrste blaga — krajevni, medkrajevni prevozi — zbiranje robe — preselitve s pohištvenimi vozovi v tu- in inozemstvo. Informacije brezplačno.

Od vinogradarjev kupijo vino razni manjši srbski gostilničarji, ki vino po svoje »popravljajo«. Posledica tega je, da je preiskava dokazala, da se toči v Beogradu samo 25 odstotkov zdravih vin, vsa druga so slaba ali ponarejena. Skoda od tega ponarejanja pa nimajo le srbski vinogradarji, temveč vsi v državi, ker trpi zaradi tega sloves naših vin. Poleg tega je kupec vedno v strahu, da dobi pokvarjeno vino in zato kupuje naše vino le, če je ceneno.

So pa tudi v naši državi vina, ki so znana po svoji dobri kakovosti in ki bi se mogla tudi dobro izvažati. Zlasti za velik del slovenskih vin velja to. Če se kljub temu ne izvažajo, pa ni krivda le v pomanjkanju kontingentov, ki se dovoljujejo našemu vinu, temveč tudi v premajhni podpori našim vinogradarjem.

Položaj je danes takšen, da zahteva **tujina predvsem močna in sladka vina**. Takšna vina dobavljajo danes tujini Grčija, Španija, Francija in tudi Italija. A kar je glavno, po nižji ceni, kakor pa ga morejo dobavljati naši izvozniki. Vzrok, da so naša vina kljub svoji nizki ceni vendarle v tujini predraga v primeri s španskimi, italijanskimi in grškimi je v tem, ker dobivajo naši vinogradarji alkohol in sladkor mnogo dražje, ko njih konkurenti na tujih trgih. Kajti tudi Italijani, Grki in Francozi morajo okrepiti svoja vina z alkoholom in ga osladiti s sladkorjem, da ustreza zahtevam tujih trgov. Dočim pa velja našega vinogradarja liter alkohola din 6,50, velja tuje vinogradarje le 2,75. Za 3,75 din mora biti torej že zaradi alkohola naše vino dražje. Za sladkor pa plačuje naš vinogradar pri eksportnem vinu po din 5,60, dočim velja češkoslovaški sladkor v Splitu le 1,90 din, torej plača naš vinogradar za sladkor 3,70 Din več.

Te razlike v ceni alkohola in sladkorja bi se morale odpraviti in takoj bi mogli tudi glede cene konkurirati na tujih trgih.

Da priborimo našemu vinu čestop na tuje trge, je torej odvisno le od nas, da **zboljšamo kletarstvo** in da omogočimo našemu vinu, da more uspešno konkurirati s tujim vinom. Pa za takšne realne reči, ki bi nas privedle do resničnega blagostanja menda nimamo časa, ker smo prezaposleni s politiko.

In po vsem tem se najdejo še ljudje, ki nam očitajo, če zahtevamo, da se da že enkrat gospodarski politiki prednost pred vsako drugo, zlasti pa pred strankarsko.

Dokazi za naše bogastvo

Naši gozdovi in naš les nas napravljajo tako bogate, da nas tuji zavidajo, vendar pa ne znamo teh svojih zakladov izkoristiti tako, da bi si res opomogli. V ta namen bo pa na Ljubljanskem velesejmu od 1. do 13. septembra velika razstava »Za naš les«, kjer nam bo statistika o gozdovih za vso državo, podrobno pa za Dravsko banovino dokazala, kako lahko bi vsaj z lesom in z izdelki iz lesa tekmovali z drugimi državami. Posebno nas bo presenetila statistika o produkciji, domači porabi in izvozu našega lesa, ko bomo strmeli, kako ogromno množine lesa pri nas ostanejo neporabljene in neizkoriščene.

Donesek h krizi našega vinogradništva

V Beogradu se toči 75 odstotkov slabega in ponarejenega vina

Stara resnica je, da dobi naš dalmatinski vinogradar za svoje vino le slabo ceno in da dostikrat ne dobi za liter niti en dinar. To isto vino pa gre v veliki meri v Francijo ter se potem za drag denar prodaja dalje kot bordosko vino. A ni tu le trgovska nesposobnost dalmatinskega kmeta vzrok, da ne dobi za svoje vino niti primerne cene, temveč tudi njegovo slabo ravnanje z vinom. Kletarstvo je v naši državi, razen v Sloveniji, okolice Zagreba in Zadra, na mizerni stopnji in to je eden glavnih razlogov, da nam vino ne da onih dohodkov, ki bi jih nam moglo dajati. A tudi v Sloveniji še ni kletarstvo na oni stopnji, na kateri bi moglo in moralo biti, kar nam posebno jasno kaže razlika med vini, ki jih prodajajo ve-

leposestva in onimi majhnih vinogradarjev.

Še mnogo slabše pa so razmere na jugu države, kakor to sledi iz izjave direktorja enološke postaje v Beogradu, g. Bošnjaka. Iz njegove izjave naj navedemo le par najbolj značilnih mest.

Uvodoma je g. Bošnjak najprej naglasil, da so zlasti v Srbiji vina najboljše kvalitete. Zlasti v Župi, Vlavolinest, Sičivem se dobiva najboljše grozdje. Toda kletarstvo je v teh krajih izpod vsake kritike. Ves problem našega vinogradništva je v tem, da se **zboljša kletarstvo**. Posamezniki tega ne morejo doseči, ker nimajo zadošča kapitala. Storititi pa bi mogle to za druge! (Te pa se seveda s kletarstvom ne morejo, ker so jim pri srečle nabavljalne zadrugc. Op. ured.)

Politične vesti

Novi zunanji minister Antonescu je podal izjavo o osnovah svoje zunanje politike. Izjava ima očitno namen, da razprši strah, da bi se po odhodu Titulesca iz zunanjega ministrstva izpremenila zunanja politika Rumunije. V svoji izjavi je zato Antonescu podčrtal, da je Rumunija za ohranitev mirovnih pogodb, da je zveza s Francijo temelj romunske zunanje politike, prav tako pa tudi zveza z državami Male antante. Rumunija bo nadalje skušala poglobiti svoje odnose s Poljsko. Z Italijo spajajo Rumunijo spomini iz svetovne vojne, katere krepe skupni gospodarski interesi obeh držav. Zboljšati hoče Rumunija tudi odnose z Rusijo ter ohraniti dobre gospodarske zveze z Nemčijo.

V svetovnem časopisu se mnogo ugiba o bližnjem velikem kongresu Hitlerjeve stranke v Nürnbergu. Splošno se sodi, da bo Hitler klical evropske narode k zvezi proti boljševistični nevarnosti. To bi tudi odgovarjalo sedanji nemški zunanji politiki, ki se dosledno trudi, da bi izolirala Rusijo. Če bo imel Hitlerjev klic tudi uspeh, pa je dvomljivo, ker se v nekaterih državah Hitlerja in nemškega narodnega socializma bolj boje ko komunizma.

V zvezi s Hitlerjevim klicem proti boljševizmu, se tudi trdi, da pride v kratkem med Hitlerjem in katoliškimi škofi do sporazuma. Zadnje pastirsko pismo katoliških škofov, ki v njem opozarjajo vernike na komunistično nevarnost, je odlična priprava za kompromis. Baj je Hitler obljubil Mussoliniju že takrat, ko se je pripravljala pogodba med Nemčijo in Avstrijo, da se bo pobotal s katoliško cerkvi.

Pogajanja Rydz-Smoglyja z zastopniki francoske vojske in vlade so bila vseskozi uspešna. Francija bo oborožila Poljsko z najmodernejšim orožjem. Poljska pa se je zavezala, da tega orožja ne bo nikdar uporabila proti francoskim zaveznikom.

Po dvotedenski krvavi borbi, v kateri je padlo baje 5000 ljudi, so zavzeli v petek uporniki mesto Irun ter s tem pretrgali zvezo vladnih čet s Francijo. Mesto je le še kup razvalin. Z zavzetjem Iruna je najbrže tudi odločena usoda San Sebastiana. Vladna poročila pa še naprej poročajo o samih uspehih vladnih čet.

V Španiji imajo zopet novo vlado, ki jo je sestavil znani marksist Caballero in v kateri so sami marksisti.

Ker je podaljšala vojaško službo Nemčija, se pripravljajo tudi v Franciji, da bi sledili nemškemu primeru. Načelno je podaljšanje vojaške službe že sklenjeno, ni pa še doseženo soglasje, za kako dolgo naj se vojaška služba podaljša.

Nemčija in Portugalska še vedno nista pristale na imenovanje nadzornega odbora glede nevmesavanja v španske zadeve. Tako moreta obe državi še naprej zalagati upornike z orožjem in municijo.

Argentinski poslanik Mancilla, ki se zelo trudi, da bi se vodila državljanska vojska v Španiji bolj humano, je izjavil, da je že postavljen stik med madridsko vlado in uporniki in da nimajo pričeta pogajanja samo ta cilj, da se omili državljanska vojna, temveč tudi, da se sklene premirje. Baj je predlagala madridska vlada upornikom, da pristanejo na formacijo vlade narodne koncentracije. V novo špansko vlado naj bi vstopila tudi generala Franco in Molla. To vest pa je treba sprejeti z vso rezervno.

Trgovinska pogajanja s Holandsko

Holandsko-jugoslovska zbornica nam sporoča:

Po sporočilu Nj. Eks. dra. Hubrechta, upolnomočenega ministra Holandske v Bukarešti, ki je akreditiran na našem dvoru, pride te dni holandska trgovinska delegacija v Beograd, da se začne pogajati z našo vlado. Gre za pogodbo, ki naj bi olajšala zamenjavo blaga med našo državo in Holandsko.

Računajoč z verjetnostjo teh pogajanj je odbor nacionalnega odbora Holandsko-jugoslovske zbornice že pred kratkim zbral in izročil odločujočim činiteljem vse želje naših izvoznikov.

Če bi kateri od izvoznikov imel še kakšne posebne želje, naj jih sporoči Nacionalnemu komitetu Holandsko-jugoslovske zbornice v Beogradu, Ratnički dom I.

Tudi na terjatve trgovcev se ne sme pozabiti

Apel zagrebških trgovcev na ministrskega predsednika

Pred kratkim smo objavili izjavo ministrskega predsednika doktorja Stajadinovića, ki v svoji izjavi obljublja, da bo vprašanje kmetijskih dolgov rešeno še pred 1. oktobrom. Ker pa ni po tej izjavi še bilo jasno, kako in če se bo rešilo tudi vprašanje terjatev proti kmetovalcem, je poslal predsednik Zveze trgovskih združenj v Zagrebu g. Ivan Prpić ministrskemu predsedniku dr. Stajadinoviću naslednje pismo, s katerim se bodo strinjali pač vsi trgovci. Pismo se glasi:

»Gospod minister!

Vaša izjava, ki ste jo izvolili dati našemu tisku, je nenavadno in zelo razveselila vso našo gospodarsko javnost, zlasti pa ves naš trgovski stan, namreč napoved, da bo kr. vlada še pred 1. oktobrom definitivno rešila dolžniško vprašanje, ki se je dosedaj štiri leta odlagalo v negotovost.

Vaša namera, da se vprašanje kmetijskih dolgov enkrat za vselej definitivno reši in odstavi z dnevnega reda, je hvalevredna ter jo bomo vsi iskreni rodoljubi pozdravili, ker je vprašanje kmetijskih dolgov, nerešeno in odlašano v brezkončnost upropastilo ne samo kmetovalce, temveč poleg njih tudi njih najštevilnejše in najmanjše upnike — trgovce.

Gospod minister!

Sedaj, ko naj se dolžniško vprašanje definitivno reši, se obrača podpisana Zveza na podlagi resolucij, sprejetih na kongresih vsega jugoslovskega trgovstva v Skoplju leta 1934, in dne 15. in 17. maja v Beogradu na Vas, ki ste dosedaj vedno pokazali ra-

pošiljajoč Vam, gospod ministrski predsednik ta naš zadnji apel, Vas prosimo in Vam polagam na srce, da se pri reševanju dolžniškega vprašanja upoštevajo vsi državljani te države, brez ozira na njih stanovsko pripadnost, zlasti pa da se vodi račun o največjih in najbolj številnih upnikih kmetovalca, in to so trgovci, katerih terjatve bi bilo treba že v interesu samih kmetovalcev izvzeti iz kmetijske zaščite, dočim naj vse drugo, kar velja za kmetovalce, velja tudi za vse druge državljane na enak način, in tako tudi za trgovce.

Prepričani smo, da se boste gospod ministrski predsednik, pri reševanju tega zelo važnega vpraša-

nja, kar je dolžniško vprašanje, ravnali tudi z ozirom na minimalne, zato pa tem bolj upravičene zahteve trgovskega stanu.

Prosimo Vas, gospod ministrski predsednik, da blagovolite tudi pri tej priliki sprejeti izraze našega odličnega spoštovanja.

Predsednik Ivan Prvić.

Slovensko trgovstvo se temu apelu v zadnji uri pridružuje v celoti ter upa tako, kakor hrvatsko trgovstvo, da ta apel ne bo zaman in da bo dolžniško vprašanje rešeno tako, da ne bo pomagano samo kmetu, temveč vsemu našem gospodarstvu.

Zaznamovalnici za hmelj V Žalcu preklicana pravica za oznamkovanje hmelja

Odločba.

Po pravilniku o kontroli hmelja, namenjenega za izvoz z dne 10. junija 1932 (»Službeni list« št. 521/1), ki je bil izdan na osnovi pooblastila §a 1. zakona o kontroli kmetijskih pridelkov, namenjenih za izvoz z dne 18. novembra 1929 (»Uradni list kralj. banske uprave dravske banovine« št. 56/15) se mora za izvoz namenjeni hmelj s hmeljnih področij navedenih v točkah a in b čl. 2 tega pravilnika, če se oznamkuje (signira), na zahtevo lastnikov oznamkovati po predpisih tega pravilnika. To oznamkovanje sme opravljati izključno le v smislu čl. 17. tega pravilnika imenovana banovinska hmeljna komisija po svojih poverjenikih in članih komisije za kontrolo in oznamkovanje hmelja. Ta banovinska komisija je bila že imenovana s tukajšnjo odločbo (z dne 17. julija t. l. III. No. 5080/1) in se imenuje Banovinska hmeljska komisija dravske banovine v Celju. Komisija za kontrolo in oznamkovanje hmelja in poverjeniki so pa bili imenovani s tukajšnjo odločbo z dne 13. avgusta t. l. III. No. 5080/3.

S citiranim zakonom in v zvezi s citiranim na osnovi pooblastila tega zakona izdanim pravilnikom je bil avstrijski zakon o oznamovanju krajevnega izvora hmelja z dne 17. III. 1907 drž. zak. št. 102 brez dvoma derogiran vsaj kolikor gre za oznamkovanje hmelja, namenjenega za izvoz, ker ni mogoče, da bi istočasno veljala dva zakona, ki urejajeta isto materijo. Upravičeno se pa mora trditi, da so po namenu zakonodavca prestala veljati vsa določila omenjenega avstrijskega zakona o oznamovanju v tuzemstvu pridelanega hmelja ne glede na to, ali je bil hmelj namenjen za izvoz ali ne. Če naj bi se po namenu zakonodavca oznamkovanje hmelja, ki ni namenjen za izvoz, še nadalje vršilo po določilih tega zakona, bi bil to zakonodavec gotovo določil v §-u 9. zakona o kontroli kmetijskih pridelkov namenjenih za izvoz. Ker tege ni storil, se mora sklepati iz tega, da ni smatral za

potrebno, da bi obstajalo dvojno oznamkovanje hmelja, eno za hmelj, ki je namenjen za izvoz, drugo za hmelj, ki ni namenjen za izvoz, to pa iz razloga, ker je oznamkovanje (potrdilo o krajevnem izvoru in o kakovosti) važno predvsem za hmelj, ki se izvozi in ker je zakonodavec smatral, da način, po katerem se oznamkuje za izvoz namenjeni hmelj, popolnoma zadostuje tudi za notranji promet, ako je za notranji promet oznamkovanje sploh potrebno.

Če pa bi vendarle bil namen zakonodavca, da se oznamkuje hmelj za notranji promet drugače, kot za izvoz namenjeni hmelj, bi bil gotovo tudi predpisal način, kako se oznamkuje, ker ne bi mogel kratkoma dopustiti, da se hmelj, ki ni namenjen za izvoz, oznamkuje še po predpisih navedenega avstrijskega zakona, ker bi bil s tem dopustil možnost raznih zlorab, ker se je po navedenem avstrijskem zakonu oznamkoval hmelj na enak način, ne glede na to, ali je bil namenjen za izvoz ali ne, in je bilo to oznamkovanje zelo podobno temu, ki ga predpisuje citirani pravilnik. Ta pravilnik pa v čl. 21 celo pod kaznijo prepoveduje vsakomur samovoljno oznamkovanje hmelja z oznakami, podobnimi onim, ki jih uporablja banovinska hmeljna komisija.

Iz tega sledi, da je sedaj oznamkovanje hmelja, ki ima javni značaj, dopustno samo po predpisih citiranega pravilnika, brez razlike, ali je bil hmelj namenjen za izvoz ali ne in da sme to oznamkovanje opravljati samo v smislu tega pravilnika imenovana banovinska hmeljna komisija ter da se tudi privatno ne sme hmelj oznamkovati z oznakami, podobnimi onim, ki so določene v citiranem pravilniku.

Vsled tega pravnega položaja je ugasnila tudi pravica, ki je bila z odločbo bivšega štajerskega namestništva v Gradcu z dne 9. aprila 1912 št. 2-834/17-1912 na osnovi §-a 11. zakona o oznamovanju krajevnega izvora hmelja z dne 17. III. 1907 drž. zak. št. 102 priznana Zaznamovalnici za hmelj v Žalcu kot javnemu zavodu, da po predpisih tega zakona posvedočuje krajevni izvor za promet določene hmelja, pridelanega v sodnih okrajih Celje. Gornji grad in Vransko in izdaja o tem potrdila, ki imajo značaj javnih listin. Pa tudi v primeru, če ne bi bilo pravilno prej obrazloženo pravno naziranje, da so namreč bila določila navedenega avstrijskega zakona v celoti derogirana, torej tudi glede oznamovanja hmelja, ki ni namenjen za izvoz, bi se morala v smislu §-a 14. tega zakona Zaznamovalnici za

hmelj v Žalcu priznana pravica v celoti preklicati, ker z ozirom na obrazloženo pravno stanje in sedaj veljavne predpise pravilnika o kontroli hmelja namenjenega za izvoz, ni več podano jamstvo, da se ne bi kontrolna potrdila, če bi jih imenovana Zaznamovalnica še nadalje izdajala za hmelj, ki ni namenjen za izvoz, zlorabljala pri izvozu hmelja, kar bi v inozemstvu popolnoma diskreditiralo našo ureditev oznamkovanja hmelja in s tem tudi oškodovalo našo trgovino s hmeljem.

Ker je banovinska hmeljska komisija za dravsko banovino v Celju že vse pripravila za oznamkovanje hmelja in ker spada v njen delokrog tudi v točki a čl. 2 cit. pravilnika navedeno hmeljno področje, to je savinjsko področje dravske banovine, ki obsega sodne okraje Celje, Gornji grad in Vransko, zato tudi formalno v celoti preklicujem s prej citirano odločbo bivšega štajerskega namestništva v Gradcu Zaznamovalnici za hmelj v Žalcu pravico in odreja, da zaznamovalnica preneha z oznamkovanjem hmelja.

Zoper to odločbo je dopustna pritožba na ministristvo trgovine in industrije. Pritožbo je vložiti pri kr. banski upravi v Ljubljani v roku 15 dni od dneva po prejemu te odločbe.

Temeljem §-a 119., odstavek 2., z. u. p. radi varovanja javnih koristi odrekam morebitni pritožbi odločilno moč.

Kraljevska banska uprava dravske banovine v Ljubljani, dne 21. avgusta 1936.

Dr. Natlačen s. r.

Naval na drž. dvorazredno trgovsko šolo v Ljubljani

Tri dni je trajalo vpisovanje na državni dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani in tri dni je bila tamkaj velika gneča. Za prvi razred se je prijavilo 64 učencev in 169 učenk. To število bi zadoščalo za šest paralel prvga razreda, zavod ima pa samo dve vzprednici. V prvi razred je bilo sprejetih 48 učencev in 49 učenk. S tem sta obe paralelki do zadnjega prostora napolnjeni. Nesprejetih je ostalo 16 učencev in 120 učenk. Starši se vprašujejo: »Kam hočemo z otroci, ki imajo izpolnjene predpogoje za vstop v trgovsko šolo, pa jih zavračajo, ker ni prostora?« Ali bi poklicane korporacije ne mogle doseči nastavitve novih učnih moči, da bi se otvorile nove paralelke?

»Službeni list«

kr. banske uprave za Dravsko banovino objavlja: Uredbo o posebni pogodbi med poštnimi upravami Jugoslavije, Rumunije, Turčije in Grčije o sodelovanju v področju pošte in telekomunikacij — Izpremembe in dopolnitve v pravilniku o uporabi, vzdrževanju in amortizaciji potniških avtomobilov pri oddelku za davke in finančnih direkcijah — Uredbo o izpremembah in dopolnitvah uredbe o skupnem davku na poslovni promet — Navodilo finančnega ministristva o voditvi knjige za vnos in iznos špirta — Odločbo glede žganja — Odločbe o razširitvi področja carinarnice v Jesenicah — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Poseben priboljšek kadilcem,

ki bodo med 1. in 13. septembrom obiskovali jesenski velesejem, je pripravila Monopolska uprava tudi letos, ko bodo spet samo na velesejmu prodajali posebej v ta namen narejene cigarete »Vardar« in »Drina« najboljše kвалitete. Čeprav bodo velesejemske »Vardar« in »Drina« prave specialitete, vendar ne bodo nič dražje kot navadne cigarete tega imena.

Nakup naših izdelkov z znakom EF-KO

Vam jamči za stalen porast

Vašega prometa

MODNE PLETENINE INTERLOK-trikot-PERILO

F. KOS

LJUBLJANA, Židovska ul. 5



Doma in po svetu

Bolgarski kralj Boris se je na povratku iz Italije ustavil za en dan pri knezu-namestniku Pavlu na Bledu.

Kraljica Marija je v petek obiskala Šmihel in tamošnje šolske sestre, na povratku pa se ustavila v Mali Loki, kjer si je ogledala gospodinjsko šolo.

Bolgarski kralj se je sestal v Rimu z Mussolinijem.

Bolgarski pravoslavni duhovniki s sofijskim metropolitom Štefanom na čelu obiščejo v soboto patriarha Varnavo.

Notar Anton Koder je umrl v starosti 46 let nedoma na Pohorju, ker je stopil preveč pregret pod prho. Pokojnik si je pridobil zlasti za naše nacionalno življenje v Murski Soboti trajnih zaslug. Slava njegovemu spominu!

Narodna skupščina se bo začela seliti v novo palačo, ki je vendar enkrat gotova, dne 7. septembra.

Cesta med Splitom in Šibenikom je v tako slabem stanju, da so avtomobilske nesreče kar na dnevnem redu. Te dni se je prevrnil neki avtomobil z avstrijskimi turisti ter je bilo več njih ranjenih.

V Ljubljani je bil dosežen sporazum med pekovski pomočniki in mojstri. Plače pomočnikov so bile zvišane.

Stavka gradbenih delavcev v Zagrebu še vedno traja. Uprava Zagrebskega zbora na razglašča, da bo kljub temu novi velesejem pravočasno zgrajen.

Velik požar je bil v Vnanjih Goricah. Škodo cenijo na 800.000 din.

Odlog plačil je dovoljen Mestni hranilnici v Koprivnici za dobo 6 let. Obrestna mera za stare dolge je 2%.

Uredbo o ureditvi oceanografskega inštituta Jugoslavije je predpisalo prosvetno ministrstvo.

V Splitu so se začele vojaške tekme **Male antante**. Prvi dan tekem je zmagala Jugoslavija.

Velike šahovske olimpijske tekme v Münchenu so končane. I. mesto si je priborila Madjarska s 110-5 točkami, II. Poljska s 103, tretje Nemčija s 106-5 točkami. Na četrtem mestu je Jugoslavija s 104-5, nato sledi Češkoslovaška s 104. Vse druge države so dosegle manj ko 100 točk. Uspeh Jugoslavije je torej več ko zadovoljiv. Za Češkoslovaško sledijo države: Latiška, Avstrija, Norveška, Danska, Estonka, Litovska, Finska, Nizozemska, Romunija, Švedska, Brazilija, Švica, Italija, Islandskaja, Francija in na 21. ali zadnjem mestu Bolgarska s 38-5 točkami.

V nottinghamskem veturnirju sta dosegla I. in II. mesto Botvnik in Capablanca, Euwe, Fine in Aljehin pa jim sledijo. Dr. Vidmar je kot amater dosegel v tem turnirju svetovnih mojstrov prav lep uspeh.

Voditelju Jugoslovenske narodne stranke Svetislavu Hodžeri je bila na njegovem shodu v Svilanju ukradena dragocena žepna ura, vredna 20.000 din.

Notranji minister Salangro je napovedal, da bodo v kratkem v francoski vladi izvršene neke izpremembe.

Italija bo na jesenskem zasedanju Zveze narodov zahtevala, da se črta Etiopija kot članica Zveze narodov.

Trockega je norveška vlada internirala. Vsa vila, v kateri biva Trocki, je cernirana od policije, da ne more nihče Trockega obiskati.

Lloyd George je v spremstvu svojega sina odpotoval v Berlin, kjer se bo sestal tudi s Hitlerjem.

Upornikom se je posrečilo, da so zasedli že vse hribe okoli Iruna in da so tudi že prodrli v premešča. Irun je s tem pred padcem. Vendar pa se vladne čete še vedno obupno branijo ter so skušale tudi s protinapadi osvojiti nazaj izgubljene pozicije, vendar pa so bili vsi njih protinapadi krvavo odbiti.

Zunanji minister Eden je obolel in bo moral ostati tri tedne v postelji. Vendar pa se bo mogel udeležiti zasedanja Zveze narodov v Zenevi.

Italija je poslala v Barcelono 10.000 tonsko križarko »Pola« v za-

ščito tamošnjih Italijanov. Neki italijanski državljani je bil namreč v Barceloni ubit. Tudi Francija je nato poslala v Barcelono svoje bojne ladje, da bo francosko brodogradnja pred Barcelono enako močno ko italijansko.

Od velikega lanskega konverzijskega posojila je dobila italijanska vlada skupno okoli 8 milijard lir

gotovine. S temi milijardami je mogla financirati del vojnih stroškov v Etiopiji. Finančni položaj Italije pa se s posojilom ni zboljšal ker se je z konverzijo stari 3-5% dolg izpremenil v 5%.

Tvornica orožja v Amiensu, ki dela le za državo, je bila pretvorjena v zadržno podjetje in je sedaj last delavcev.

Trocki je podpisal sporazum z norveško policijo, da se do 18. decembra ne bo bavil s politiko in da ga lahko norveške oblasti izženejo, če bi prelomil to svojo obljubo.

Izredni vseruski kongres sovjetov bo dne 29. novembra v Moskvi. Kongres bo moral med drugim sprejeti tudi novo sovjetsko ustavo.

Kraljica Marija na ljubljanskem velesejmu

V petek dopoldne je obiskala kraljica Marija v spremstvu dvorne dame gospe Sverljugove ter adjutanta polkovnika Pogačnika ljubljanski velesejem. Pri izstopu iz avtomobila je pozdravil kraljico Marijo ravnatelj velesejma dr. Dular, pred vhomid v lesno razstavo pa predsednik velesejmske uprave Fran Bonač ter ji izročil krasen šopek. Zbrana pa je bila ob prihodu kraljice na velesejmu tudi cela vrsta drugih odličnikov, tako dvorna dama ga. Tavčarjeva, ban dr. Natlačen, predsednik Avgust Praprotnik in drugi.

Kraljica si je najprej ogledala lesno razstavo, kjer sta jo ob vodu pozdravila predsednik razstave inž. Rustja in tajnik inž. Šusteršič, direktor inž. Božič pa je vodil kraljico po razstavi. Kraljica se je ži-

vo nimala za razstavo, si podrobno ogledala posamezne oddelke ter se zelo pohvalno izrazila o razstavi.

Iz lesne razstave je odšla kraljica Marija mimo ogljarske kope v pastirsko kočjo, kjer jo je pozdravil dr. VI. Knaflič, njegova hčerka pa ji je izročila lep šopek planinskih cvetic.

Nato si je ogledala kraljica kemični oddelek, kjer je tolmačil kraljici razne razstavne predmete univ. prof. dr. Rebek. Iz kemičnega paviljona je odšla kraljica v stavbni oddelek, kjer je pozdravil kraljico organizator razstave arh. Kregar. Kraljica se je zlasti zanimala tu za lesene mostove in posebno stare, proti vremenskim nevarnostem zavarovane mostove v Poljanski dolini.

Iz stavbnega oddelka je odšla kraljica na razstavo naših preprog, kjer je sprejela kraljico ga. Govekarjeva, ga. Lindtnerjeva pa je vodila kraljico po razstavi.

S posebno pozornostjo si je ogledala kraljica nato še vrtnarsko razstavo, kjer sta jo pozdravila predsednik pripravljalnega odbora Lap in ga. Ključenko. Ni treba še posebej omeniti, da so kraljici iz razstavljenih rož takoj sestavili lep šopek. Ko si je kraljica ogledala še sadjarsko razstavo, se je s svojim spremstvom vrnila na Bled.

Kraljici so ves čas navdušeni obiskovalci velesejma prirejali navdušene ovacije, zahvaljujoč se ji s tem za pozornost, ki jo je poklonila ljubljanskemu velesejmu in s tem slovenskemu gospodarstvu.

Kako se mora opremiti les za izvoz

Na lesni razstavi vzbujajo posebno pozornost oddelke, ki ga je priredil g. Aleksander Fridrih in ki kaže, kako je treba pošiljati les v tujino. Od plohov pa do najfinjših frizov in parketnih ploščic vidimo, kako je treba opremiti lesne pošiljke za tujino. Vsak kos natančno odmerjen, plohi na koncu zavarovani, prostor kar najbolj ekonomično izrabljen, da napravi pošiljka že s svojo zunanostjo kar najboljši vtis. Obenem pa priča pošiljka, da je bila predelava lesa v resnici vestno in natančno opravljena in da bo kupec v resnici dobil to, kar pričakuje. Pri takšnih pošiljkah se tudi v resnici dobi polno ceno, ki je bila dogovorjena.

Vsako pošiljko pa je treba tudi prilagoditi uzancema tujega tipa in tudi v tem pogledu daje odde-

lek g. Fridriha nazorno sliko. Obenem pa kraje, v katere dežele gre naš les. Vidi se, da je naš les znan po svetu in da tudi na glasu po svoji kakovosti.

Z istim priznanjem je treba omeniti tudi razstavo predmetov parne žage g. Lea Pavlina iz Straže pri Novem mestu. Tudi ta razstava nazorno kaže, kako se morajo opremiti pošiljke lesa za tujino. Vsi razstavljeni predmeti pa so tudi zelo prepričujoč dokaz o izvrstni predelavi lesa.

Tako nam dokazujeta oba oddelka, da so naši lesni trgovci in industrialci v vsakem pogledu konkurenčni s tujino in da so vzroki čisto drugod, če je zastal naš lesni izvoz. Napake so v centrali, pa o tem smo itak že ponovno in obširno govorili.

Angleška pošta in časopisni inserati

V londonskem klubu za reklamo je predaval član tiskovnega oddelka londonske poštne uprave I. H. Brebner o pomenu časopišne reklame za pošto. Med drugim je izjavil:

Časopisi so najbolj dragocena izložbena okna za kvalitetno blago. Zato je trajno, važno in nad vse uspešno načelo za angleško pošto, da mora v časopise inserirati. Po izkušnjah, ki jih ima pošta, pa se je to načelo tudi vedno obneslo. Najprej se je poštna reklama v časopisih omejevala na telefon, sedaj pa se uporablja za vse panoge poštne uprave. Predvsem zasluga časopišnih inseratov je, da se je zopet okreplil brozjavni promet, ki so ga označevali kateri pesimisti že kot izumirajoče sredstvo poročanja. Samo s pomočjo časopišne reklame se je tudi telefonski promet silno razvil. Samo v enem letu se je prišlo okoli 200.000 novih telefonskih naročnikov, kar je povečalo poštne dohodke za 750.000 funtov, okoli 187,5 milijona din. Zaradi tega se je tudi silno povečalo število medkrajevnih pogovorov. Znižanje poštne pristojbine za poštne pakete je z objavo znižanja v časopisih povečalo poštni promet za približno 13 milijonov paketov v letu. Za pošto so se izkazali časopišni inserati kot zelo koristni in dobičkanosni.

Dobro bi bilo, da bi si predava-

nja angleškega poštne strokovnjaka temeljito ogledala tudi naša poštna uprava, potem bo morda tudi ona spoznala pomen inseriranja v časopisih.

Pa tudi za nekatere naše poslovne ljudi bi bilo zelo koristno, da bi si prečitali to predavanje, ker potem bodo enkrat le prišli do tega spoznanja, da so časopišni inserati vsakemu podjetju neobhodno potrebni, ker niso samo lep izgovor za podeljevanje podpor za časopise. To starokopitno mnenje bi pri nas res že enkrat moralo izginiti!

»Službeni list«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 5. septembra objavlja: Dopolnitev pravilnika o načinu pobiranja taks na vstopnice za osrednji pok. sklad članov narodnih gledališč — Dopolnitev pravilnika o postranskih prejemkih uslužbencev drž. prometnih naprav — Revizijsko odločbo glede sejmških in tržnih pravic na območju Dravske banovine — Razglašča o obč. volitvah v Polensku, St. Janžu na Dravskem polju in Slovenji vasi — Razglas o razpisu volitev svetnikov v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani — Razne razglašče sodišč in uradov ter razne druge objave.

Trgovinski register

Vpisale so se naslednje tvrdke:

Mehanična tkalnica Jugo-pamuk, Čech & Nemeš v Kamniku. Obratni predmet: mehanično izdelovanje vsakovrstnih tkanin in razpečanje izdelkov. Javna trgovska družba. Družbenika: Josip Čeh in Jurij Nemeš, oba tkalska strokovnjaka v Kamniku. Tvrdko podpisujeta oba družbenika skupno.

Dental-depot - Dentes, družba z o. z. v Ljubljani. Obratni predmet: nakup in prodaja potrebščin za zobozdravnike, dentiste in zobne tehnike. Osnovna glavica je določena na 200.000 din in je od nje vplačano v gotovini 50.000 din. Poslovodje: Robert Paulin, podjetnik v Ljubljani in njegova soproga Marija Paulin. Tvrdko zastopata oba poslovodji ali en poslovodja in en prokurist.

Pestelj Alojzij in drug, javna trgovska družba v Ljubljani. Obratni predmet: izvrševanje pekovskega obrta ter trgovina s kruhom in vsakovrstnim drugim pecivom ter s slaščicami. Družbenika: Alojzij Pestelj, pek, in Maks Murn, pek, oba v Ljubljani. Družbo zastopa družbenik Alojzij Pestelj.

Fr. Stupica sinovi, Ljubljana. Obratni predmet: trgovina z železnino na drobno in na debelo. Javna trgovska družba. Družbeniki Franc Stupica in Leon Stupica, oba trgovca v Ljubljani. Za namestovanje upravičen vsak družbenik samostojno.

Zunanja trgovina

Italijanska vlada je odgovorila na odgovor naše vlade ter jo pozvala, da pošlje v Rim svoje zastopnike, da se bodo začela pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe. Naša delegacija je že odpotovala v Rim.

Carinski oddelek finančnega ministrstva naznanja, da se morajo pri uvoznem carinjenju predložiti originalne fakture, ker da je samo na ta način mogoče natančno kontrolirati plačila za blago, ki je bilo uvoženo iz tujine.

Na velesejmu v Bariju bo Jugoslavija tudi letos zastopana.

Nazadovanje avstrijskega lesnega izvoza je trajalo tudi še v juliju. V prvih 7 mesecih t. l. je izvozila Avstrija (v 1000 tonah) iglastega okroglega lesa 174 (lani 203), iglastega rezanega lesa 335 (lani 383), papirnega lesa 104 (114), sobnega lesa 34 (36) in jamskega lesa 30 (23) tisoč ton.

Sirite »Trgovski list«!



Naš pravi domači izdelek!

Variete na ljubljanskem velesejmu

je izredna privlačnost in vedno nabita polna dvorana jasno pričča, da variete izredno ugaja in da so obiskovalci z v. ietejem izredno zadovoljni. In kako bi tudi ne bili. »Singing Babies« so v resnici prvovrstna atrakcija. Teh 6 pevk in klavirska igralka znajo svojo reč. Vse so izvrstne pevke, ki jih odlikuje poleg tega nad vse simpatičen nastop, da takoj dosežejo kontakt s poslušalci in da si jih takoj osvoje. Pojejo v vseh mogočih jezikih in tudi v slovenščini in hrvaščini. Z zadoščanjem so mogli poslušalci ugotoviti, da prekaša slovenska pesem po svoji melodioznosti skoraj vse druge pesmi. Kakšen uspeh bi imele slovenske pevke po svetu, ki bi na podoben način ko »Singing Babies« nastopile s slovensko pesmijo pred svetom!

A tudi druge točke v varieteju so v resnici dobre, zlasti pa sta bila deležna velikega aplavza oba telovadca. Kaj takšnega se res ne vidi zlepa. A tudi humorist, ki je naučil svojaj psa, da posnemata konje in prav tako kitajski žongler sta navdušila publiko.

Oglejte si zato variete in ne bo vam žal!

Tudi pri nas bi moralo biti tako

Poštna uprava srednje ameriške države Honduras je naročila vsem poštним upravam, da morajo biti v prostorih, v katere pride občinstvo, vsak teden sveže rože. Veliki poštni uradi pa morajo imeti za občinstvo tudi čitalnice.

Tudi pri nas bi bila podobna odredba zelo potrebna, žal pa je v dostih poštних upravah zaradi obupno žalostnih prostorov skoraj neizvedljiva. Ali res ne bi mogla poštna uprava, ki je vendar visoko aktivna, začeti sistematično delati na to, da bi bili pošni lokali povsod prijazni in da bi že s svojo ljubko zunanostjo privabljali občinstvo. Danes pa se človek skoraj boji vstopiti v poštne urade, ker so dostikrat najbolj podobni čisto zaprašenim arhivom.

Kljub temu pa mislimo, da bi mogla to, kar poštna uprava v Hondurasu, izvesti tudi poštna uprava Jugoslavije! Ali se morda motimo?

»Službeni list«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 26. avgusta objavlja: Uredbo o ugodnostih na železnica in ladjah v državni eksploataciji — Občni pravilnik o voznih in prevoznih ugodnostih — Izdajanje kuponov za potovanja po voznji s popustom na železnica in ladjah v državni eksploataciji — Pristojnost železniških direktorij za izdajanje legitimacij za vožnjo s popustom — Naredbe o zvišanju prispevne tarife za nezgodno zavarovanje — Pravilnik o izpremembi in dopolnitvi pravilnika o opravljanju strokovnega izpita uradnih pripravnikov gozdarske stroke s fakultetno izobrazbo — Odredbe glede nadzora pri nakupovanju in prekladanju sadja — Odločbo glede komisarijev za pregled in razredbo izvoznega sadja.

Vsi tisti, ki mnogo sedijo

treba da preprečijo zle posledice tega načina življenja z rednim pitjem znamenite

Rogaške slatine,

ki prijetno podpira in pospešuje delovanje prebavnih in odvajalnih organov.

Reg. S. br. 9927/36

Dobave - licitacije

Pri Direkciji pomorskega saobračaja v Splitu bo dne 16. septembra ofertna licitacija za dobavo barv. Licitacija bo v pisarni Mašinskega oddelka direkcije; v istem oddelku bo dne 18. septembra licitacija za dobavo vrvi.

Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do dne 9. septembra ponudbe za dobavo 200 lopat za premog, gradbeno odeljenje iste direkcije pa do 11. septembra ponudbe za dobavo raznega železa, železne pločevine, vijakov in matic.

Direkcija drž. rudnika v Brezi sprejema do 10. septembra ponudbe za dobavo dveh kompletnih jamskih induktorskih telefonskih aparatov.

Direkcija drž. rudnika v Kaknju sprejema do 10. septembra ponudbe za dobavo 90.000 kg sena, armiranega stekla, terpentina, kita, laka, sode, mila, 30.000 kg negašenega apna, 150 kg vazelina za stroje, lutenventilatorjev, sapnic, električnih motorjev, štrang za konje; do 17. septembra za dobavo raznih rašpel, vijakov z maticami in raznega orodja in do 24. septembra za dobavo 6000 kg tračnikov.

Komanda pomorskega arzenala v Tivtu sprejema do 19. septembra ponudbe za dobavo raznega jekla; do 20. septembra za dobavo keramičnih ploščic; do 24. septembra pa za dobavo diet, spiralnih svetrov, klešč 1. dr., 200 jesenovih desk za vesla ter 100 m verig iz medi.

Licitacije:

Dne 7. septembra bo v Štabu dravske divizijske oblasti v Ljubljani ofertna licitacija za dobavo mesa za čete, ki so na manevrih v Ribnici od 20. do 30. septembra.

Dne 7. septembra bo v pisarni inženjerije štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani ofertna licitacija za razna popravila v oficirskem domu v Ljubljani in dne 9. septembra za popravilo stranišča v oficirskem domu v Ljubljani.

Dne 9. septembra bo v inženjerskem oddelku štaba Savske divizijske oblasti v Zagrebu ofertna licitacija za popravilo objekta v logoru »Krstje Frankopana« v Zagrebu.

Dne 12. septembra bo pri Upravi sigalastiha 1. oddelka Vojno-tehnične zavoda v Sarajevu ofertna licitacija za dobavo 4000 kg bakrenih cevi.

Razpisane so ofertne licitacije za nabavo mesa za vojaške potrebe od 1. oktobra 1936 do 31. marca 1937, in sicer dne 12. septembra v Celju in Skofiji Loki; dne 14. septembra v Ljubljani in Murski Soboti; dne 16. septembra v Dolnji Lendavi, Mariboru in Bohinjski Belli in dne 18. septembra v Ptujju, Novem mestu in Mojstrani.

Dne 14. septembra bo pri Glavnem sanitetskem skladišču v Zemunu ofertna licitacija za dobavo perila za bolnike in vreč za to perilo ter dne 15. septembra za dobavo kocev in blazin.

Dne 18. septembra bo pri Komandi mesta v Kotoru ofertna licitacija za dobavo 73.400 kg odpadkov od železa.

Dne 21. septembra bo pri Komandi mornarice kr. Jugoslavije v Zemunu ofertna licitacija za nabavo motornega čolna, in dne 28. septembra za dobavo raznega železa.

(Predmetni oglasi so v pisarni za TOI v Ljubljani na vpogled.)

Dehteča tekma

Marsikdo se bo začudil temu naslovu, vendar bomo na vrtnarski razstavi jesenskega velesajma res imeli tako tekmovalje med našimi najbolj spretnimi prijateljicami in prijatelji dehtečega cvetja. Tekmovali bodo med seboj, kdo ima zlahnejše vrtnice, katera ima najbujnejše cvetoče begonije, največkratnje dalije in najpeprejše pisano cvetje vseh vrst. — Gre namreč za lepa odlikovanja, ki jih bodo ocenjevalne komisije naših najboljših strokovnjakov v vrtnarstvu razdelili med tekmovalke in tekmovalce. Zglasi se naj torej takoj pisмено ali ustno na velesajmu, kdor ima mnogo vrtnic, krasnih begonij in dalij in drugega lepega cvetja, da razstavi svoje najlepše ljubljenske na razstavi »Sodoben vrt«!

Zaradi praznika izide prihodnja številka »Trgovskega lista« šele v četrtek.

Gospodarstvo Albanije in njeni trgovinski odnošaji z Jugoslavijo

Albanija je po svoji površini (37.538 km²) in po številu prebivalstva (1.003.068) kakor tudi v gospodarskem pogledu najsižbejša država na Balkanu. Je pretežno agrarna država, kajti od skupnega števila prebivalstva odpade 80% na kmete in živinorejce, 8% na trgovce, 6% na obrtnike, 2% na uradnike in 4% na druge poklice. Od celotne površine je obdelane le 22%, 45% je poraščene z gozdovi, 33% — torej ena tretjina — pa je nerodovitna. Za najrodovitnejše predele, kjer je gospodarstvo kolikor toliko razvilo, se smatrajo: kotlina Elbasana in Berata, Korčansko polje, ravnina pod Skaderskim jezerom, Dolnim Drimom in Muzakija, ki obsega jugozapadni primorski del države, kot tudi ostali primorski predeli severno od nje.

Albanija si zelo prizadeva, da bi čim bolj dvignila svoje poljedelstvo. Spopolnjuje obdelovanje zemlje, izvršuje se obširne melioracije, ustanavlja zadrage itd. Za strokovno izobrazbo kmeta pa skrbi poljedelska šola v Kavaji, ki je prav lepo obiskana. S temi ukrepi se je albanski vladj posrečilo, da je Albanija v kratkem času dvignila svoje zaostalo poljedelstvo tako, da že lahko krije ne samo potrebe domačega trga, ampak izvažata tudi že znatne količine žitaric. Tako je n. pr. še l. 1931 uvožila 323 vagonov žita v vrednosti 17.081 zlatih frankov, l. 1932 pa je še 27 vagonov.

Obrtništvo je razvilo le v večjih mestih, najbolj v Korči in Skadru. O njem je treba reči, da je še zelo zaostalo, kar gre na račun konservativnosti prebivalstva, ki svoj okus in navade le počasi menja. Obrtniška delavnost gre v glavnem za zadostitev domačega trga. Slabo je razvita tudi hišna industrija, ki se bavi z izdelavo tekstilnih, kožnih in lesnih proizvodov.

Zavidljiv razvoj pa zaznamuje v zadnjem desetletju albanska industrija. Danes ima Albanija že industrijska podjetja, ki ne zaostajajo za tovarnami drugih držav. Potrebe domačega trga so bile poljaviti vzgon albanske industrijske delavnosti. Državne oblasti pa si tudi mnogo prizadevajo, da jo z različnimi zaščitnimi merami in predvsem z visokimi uvoznimi carinami pospešujejo in krepijo. Seveda dela mlada albanska industrija s tujim kapitalom, predvsem z italijanskim. Albanija ima danes okoli 60 industrijskih podjetij, med katerimi so najmočnejše zastopane mlinska, tobačna, milarska, tekstilna in druge. Tobačna tvornica »Stames« v Draču n. pr. dela s kapitalom 1.200.000 zl. frankov in stalno zaposluje do 200 delavcev. V Korči obratuje najmodernejša pivovarna, ki je edina v deželi in že izvažata znatne količine. V zadnjem času so zgradili tudi tovarno cementa v Skadru.

Mnogo se je zadnje čase pisalo tudi o prirodnem bogastvu Albanije, posebno o bogatih najdiščih nafte. Razine inozemske družbe, v prvi vrsti seveda italijanske, so si pridobile koncesije za izkoriščanje teh vrelcev. Vendar pa so se dosedanja vrtnja prav slabo obnesla.

Albanska uvozna in izvozna trgovina je osredotočena v Skadru, Korči, Tirani, Elbasanu, Draču in Valoni, ki so obenem največja mesta v državi. Za najvažnejšo luko, skozi katero gre največji del uvozne in znaten del izvozne trgovine, velja Drač, dočim je Valona zaradi slatega zaledja bolj lokalnega pomena.

Trgovinska bilanca Albanije je močno pasivna. Tako je bil n. pr. leta 1929. njen uvoz za 23.961.900 zl. frankov večji od izvoza. Leta 1930. je pasivnost padla na 20 milijonov 936.900 zl. fr., leta 1934. pa je znašala le še 8.038.377 zlatih frankov. Dočim je znašal izvoz v

letu 1929. 14.682.603 zl. fr., je padel v letu 1934. na 4.284.331 zlatih frankov. Prav tako se je tudi uvoz zmanjšal od 38.634.900 zl. fr., v letu 1929. na 12.322.708 zl. fr. v letu 1934., t. j. za 70%.

Albanija uvažava v glavnem naslednje proizvode: bombaž, bombažno predivo in bombažne tkanine, sladkor, železo in jeklo, volno in volnene tkanine, gradbeni material, barve in kemične izdelke, predelane kože, stroje, izdelke papirne industrije — in razne pišjake. Največ uvažava iz Italije, ki je udeležena z nad 40%; od drugih držav so udeležene Anglija z 10%,

Češkoslovaška, Jugoslavija, Nemčija, Grčija s po 6%, ostale države pa uvažajo skupno 20%.

Kar se tiče albanskega izvoza, zavzemajo prvo mesto žitarice, živina in ribe, kože, volna, les, barve, olivno olje in proizvodi živine. 80% albanskega izvoza gre v Italijo, 9% v Združene države Severne Amerike, 6% v Grčijo, 2,5% v Jugoslavijo, 1% v Anglijo, 1,5% pa v druge države.

Jugoslavija zavzema v albanskem uvozu četrto, glede izvoza pa je na petem mestu. V letih 1928. do 1933. je znašal naš uvoz iz Albanije letno okoli 3 milijonov din.

Uvažali smo razne poljedelske proizvode, orehe, ribe, olive, kože, tobak in volno. Izvažali pa smo predvsem gradbeni material, les in cement.

Trgovinski promet med obema državama torej ni posebno živahen, čeprav bi mogla postati Jugoslavija tako po svoje geografski legi, ko tudi po strukturi svojega gospodarstva eden najmočnejših izvoznikov v Albanijo.

Nova trgovinska pogodba, sklenjena med obema državama leta 1933., temelji na kompenzacijah in predvideva skupno vrednost izmenjanega blaga na 20 milijonov din letno. V svrhu olajanja obmejnegu prometa pa je bil leta 1934. podpisan tudi poseben protokol o obmejnem prometu.

TEDEN NA LJUBLJANSKI BORZI

POSEBNO POROČILO „TRGOVSKEGA LISTA“

Devizno tržišče

Tendenca stalna; promet din 1.912.137.50.

Napram deviz. prometu zadnjega tedna, ki je dosegel skupno din 3.416.513'52, je občutno padlo število deviznih zaključkov tega tedna. Nazadoval je Curih nalik New Yorku in dinarski devizi za skero tristo tisoč dinarjev, Pariz in London pa za dvestotisoč din, medtem ko se je edini Dunaj obdržal malone na višini prejšnjega tedenskega prometa.

Spodnja razpredelnica kaže višino skupnega prometa v posameznih devizah (vse v tisočih din):

Devize:	minuli tekoči teden
Amsterdam	165 41
Berlin	437 278 priv. klir.
Bruselj	4 —
Curih	558 173
Din. deviza	424 100 avstr. pr. kl.
Dunaj	547 532 avstr. pr. kl.
London	639 375 avstr. pr. kl.
New York	415 130
Pariz	73 227
Praga	— 3
Sohn	150 36 boni
Stockholm	— 13
Madrid	10 — priv. klir.
Montreal	— 4

Narodna banka je posredovala le v Amsterdamu, Curihu in Parizu, za skupno vsoto din 160.000.—.

V mesecu avgustu je znašal celotni devizni promet 13.633.000.— dinarjev, kar znači dokajšen porast napram avgustu v letu 1935, ki je zaključil s stalnim deviznim prometom din 10.928.000.—.

Notice priv. kliringov so bile:

Angleški funt	
31. VIII. din	238'— den. — 238'50 bl.
1. IX. din	237'20 — 238'80 bl.
2. IX. din	238'— den. — —
3. IX. din	238'— den. — —
4. IX. din	236'95 — 238'55

Avstrijski šiling	
31. VIII. din	8'56—8'66
1. IX. din	8'56—8'66
2. IX. din	8'60—8'70
3. IX. din	8'60—8'70
4. IX. din	8'58—8'68

Nemška marka	
31. VIII. din	13'30—13'50
1. IX. din	13'20—13'40
2. IX. din	13'30—13'50
3. IX. din	13'35—13'55
4. IX. din	13'33—13'53

Razlika v tečajnih izpremembah je bila v zadnjem borznem tednu (izražena v poenih) tale: Amsterdam — 0'34, Berlin + 0'71, London + 0'30, New York 0, Pariz — 0'04 in Praga — 0'14. Edini Curih je beležil ves čas nespremenjeno. Notic ostalih deviz ni bilo.

Devize	S primu Narodne banke	Povpr. din	Pon. din
Amsterdam	31. VIII. 2967'07	2981'07	
	4. IX. 2966'73	2981'32	
Berlin	31. VIII. 1753'84	1767'72	
	4. IX. 1754'55	1768'42	
Bruselj	31. VIII. 737'03	742'10	
	4. IX. 737'03	742'10	
Curih	31. VIII. 1424'22	1431'29	
	4. IX. 1424'22	1431'29	

London	31. VIII. 219'33	221'39
	4. IX. 219'63	221'68
New York	31. VIII. 4333'22	4369'53
	4. IX. 4333'22	4369'53
Pariz	31. VIII. 287'68	289'12
	4. IX. 287'64	289'08
Praga	31. VIII. 180'47	181'58
	4. IX. 180'33	181'44

Efektno tržišče

Tendenca stalna

Notirali so le državni efekti in dosegli na ponedeljkovem oziroma petkovem borznem sestanku (dne 4. t. m.) te tečaje:

	Din
7% inv. pos.	31. VIII. 82'50 83'—
	4. IX. 82'50 83'—
8% Blair	31. VIII. 83'50 84'—
	4. IX. 83'50 84'—
7% Blair	31. VIII. 73'50 74'50
	4. IX. 73'50 74'50
7% Seligm.	31. VIII. 86'50 87'—
	4. IX. 86'50 87'—
4% agr. obv.	31. VIII. 47'50 48'50
	4. IX. 47'50 48'50
6% begl.	31. VIII. 68'75 69'75
	4. IX. 68'75 69'75
25% voj. škod.	31. VIII. 365'— 366'—
	4. IX. 363'— 365'—

Dne 4. avgusta je bilo eksekutivno prodano 20 kosov vojne škode po tečaju din 360'— za din 1000'— nominale. Privatni vrednostni papirji niso beležili.

Žitno tržišče

Tendenca mirna

V žitu in moki ni bilo prometa. Cene so ostale brez izprememb, le rž je v petek 4. t. m. notirala za par točk višje.

Žito: din din

Koruza:	din	din
zdrava, suha, rešetana, letine 1935, s kvalitno garancijo, franco vagon bačka in banatska postaja . . .	93'—	94'—
zdrava, suha, rešetana, fco. vagon prekmurška postaja, plačljivo proti duplikatu . . .	113'—	114'—
činkvanti sremški, zdrav, suh, rešetan, fco. vagon naklad. postaja	117'—	118'—

Oves:

zdrav, suh, rešetan, fco. vagon slavonska postaja, plačljivo proti duplikatu . . .	105'—	110'—
--	-------	-------

Ajda:

zdrava, rešetana, siva, pariteta Ljubljana . . .	130'—	135'—
--	-------	-------

Rž:

nova, 72 kg, 2%, franco vagon baranjska postaja	115'—	117'50
---	-------	--------

Mlevski izdelki:

	din	din
Moka:		
pšenična Og, banatska postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu . . .	215'—	220'—
pšenična Og, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo vo proti duplikatu . . .	215'—	220'—
pšenična 2, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu . . .	195'—	200'—

pšenična 5, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu . . . 175'— 180'—

Otrobi:

pšenični, debeli, vegal, 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franco vagon bačka postaja	105'—	110'—
pšenični, drobni, vegal, 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franco vagon bačka postaja	85'—	88'—

Lesno tržišče

Tendenca še vedno mlačna.

Te dni gre naša delegacija v Rim na pogajanja za sklenitev nove trgovinske pogodbe. Upamo, da se bo kolikor toliko uredilo. Vsekakor pa ne smemo pri event. bodočih kupcijah izgubiti glave. Vlada namreč pri nas ko pri Italijanih bojazen, da bo zbog prevelike ponudbe nastala popolna anarhija glede kvalitete in cen blaga. Zato je nujno potrebna organizacija in kontrola blaga, ker le v tem bi se mogla organizirati prodaja blaga ter regulirati cene lesa. Naši producenti naj se vsaj načelno sporazumejo v tem pogledu, kajti cene, ki jih plača Italija, so dobre in nespametno bi bilo, da samo kvarimo italijanski trg v svojo lastno škodo.

Letošnji jesenski velesajem v Ljubljani je za lesno produkcijo in zlasti manipulacijo eksportnega blaga, velikega pomena. Z največjim trudom in žrtvami se je ta razstava res vzorno uredila. Če se bo z blagom tako manipuliralo, blago tako adjustiralo in konserviralo ter tako nakladalo, kot nam nazorno prikazuje ta razstava, potem bo lahko naš les plasirati na vseh svetovnih tržiščih. Da se pa takšna manipulacija doseže, je potrebno mnogo truda in poduka v lesni industriji. Razstava tudi kaže, da so naše uzance postale zelo pomanjkljive ter bi jih bilo treba v mnogočem dopolniti, kar pa zahteva seveda zopet mnogo časa in smotrnega dela.

Povpraševanja.

- 5. — Javorjevi hlođi od 1'40 in 2'40 m. cilindrični, ravni.
- 16. — I/IIa jesenovina, od 20 cm naprej, 50 do 100 mm, 2—5 m.
- 28. — Večja količina bukovih hlođov Ia, 25 do 35 cm, 60—300 mm.
- 36. — Ia bukov, neparjeni stebriči (ševroni) v raznih merah.
- 37. — Neparjeni, bukov, paralelno, ostrorobo rezani plohi 30—100 mm debeline, od 2 m dalje z nekaj od 1—1'90 m dolžine.

Ponudbe.

- 3. — Smrekove-jelkove deske 18/24/28 mm.
- 4. — Neobrobljeni lipovi plohi v kvaliteti monte.
- 5. — Bukova drva.

Vsak trgovec mora biti naročnik „Trgovskega lista“

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Les in lesni izdelki:
 907 — Haifa: razen les, zlasti vezane plošče.
Deželni pridelki:
 908 — Rotterdam: žitarice, semena, stročnice, otrobi, oljate pogache, rezanci;
 909 — Casablanca (Maroko): razna živila, zlasti konzerve suhe povrtnine in suhe gobe;
 910 — Kjöbenhavn: žitarice (pšenica, koruza in rž), pšenični otrobi, živalska krma, oljate pogache;
 911 — Port Said: krompir (mesčno 30 ton);
 912 — Valletta (Malta) nudi se zastopnik za deželne pridelke;
 913 — Aleksandrija: ponuja se zastopnik za žitarice;
 914 — Essen: beli fižol;
 915 — Milan: ječmen, oves in druge žitarice;
 916 — London: hmelj;
 917 — Oslo: žitarice in živalska krma;
 918 — Dresden: razne zdravilne rastline (lipovo cvetje, žajbelj, bolhač v cvetju, zobnik).
Proizvodi sadjarstva
 919 — Casablanca: sadne konzerve;
 920 — Aleksandrija: suho sadje;
 921 — Essen: suhe češplje;
 922 — London: sadje;
 923 — Manchester: zastopniška tvrdka išče zvezo z našimi izvozniki grozdja, oluščenih orehov in suhih češpelj;
 924 — Oslo: sveže in suho sadje.
Proizvodi živinoreje, perutnarstva in ribarstva:
 925 — Berlin-Charlottenburg: perutnina in divjačina;

926 — Leipzig: neoprana in oprana volna (zlasti iz okolice Bitolja);
 927 — Casablanca: predelano meso;
 928 — Köln-Braunsfeld: ribje luskine;
 929 — Niedereinsiedelei (Češkoslovaška) pasta iz ribjih lusk;in;
 930 — London: jajca, perutnina, surovo maslo;
 931 — Manchester: zastopnik za perutnino pernatu divjačino (prepelice), purane, piške, jajca;
 932 — Forst (Lužica): surova žima iz konjskega repa.

Rudarski proizvodi:

902 — Pittsfield (Združene države Sev. Amerike): kalciniran magnezit v kosih,
 903 — London: večje količine železne rude.
 933 — London: boksit;
 934 — Valletta: zastopnik za cement;
 935 — London: svinčena ruda.

Industrijski izdelki:

936 — B enaventura republika Kolumbija) žvepleni eter;
 937 — Aleksandrija: ponuja se zastopnik za zdravila, manufakturno blago, porcelan;
 938 — Praga: kazein za klej;
 929 — Tunis: zastopniška tvrdka se zanima za živila (surovo maslo, kondenzirano mleko, konzerve iz povrtnine, zlasti konzerve s paradižniki, belim fižolom, sočivjem, orehi, lešniki, mandeljni, češpljami), les vseh vrst, stekleno blago (steklenice vseh vrst, zlasti steklenice za lekarne), kemične in lekarniške proizvode, zdravilne rastline, termometre, šivanke, umetno cvetje.

Razno:

904 — London: natrijev sulfat,
 905 — Casablanca: nudi se zastopnik za steklarsko, porcelanasto in emajlirano posodo,
 906 — Praga: neka tvrdka išče zvezo z jugoslovanskimi izvozniki, ki obratujejo s predmeti, za katere je možnost izvoza v Češkoslovaško.

Opombe:

1. Bois d'Haine: belgijska tvrdka išče zvezo z našimi uvozniki čokolade, kakaoa in sladkarij;
 2. Solun: solunska tvrdka se zanima za kupce raznih kovin: jekla v palicah, bakra v listih in ploščah, cinka v listih, železa za obročje, raznih vrst manjših žebeljev;
 3. Böhlingen (Saksonska): nemška tvrdka išče zvezo z našimi uvozniki klobučevinastega sukna za offset stroje.

Izvozniki, ki se zanimajo za eno od navedenih ponudb ali povpraševanj, naj se obrnejo na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine Beograd. Ratnički dom, ter naj pri tem navedejo: 1. številko, pod katero je blago navedeno, 2. točno označbo vrste blaga, 3. način embalaže z ozirom na tržne uzance, 4. količino razpoložljivega blaga, 5. ceno, franko naša meja ali cif pristanišče države, kamor naj pride blago, 6. plačilne pogoje in 7. rok dobave. Za boniteto tujih tvrdk Zavod ne jamči.

Zapravljivost in potrata

sta krivi splošnega pomanjkanja, vsaj kar se tiče gospodarstva z našim lesom. Pod ceno je šel v inozemstvo neobdelan les, nato so nas pa sankcije oropale še teh dohodkov in prisiljeni smo bili, da končno spoznamo svoje grehe. Naše spretno roke že znajo obdelovati les tako, da nam ne bi bilo treba več uvažati iz našega lesa na tujem izdelanih predmetov, pač bi pa vse to lahko v množinah izvažali, ker so se naši obrtniki in industriji že izkazali, da lahko z uspehom konkurirajo tudi z inozemstvom. Vse prilike za uspešno porabo domačega lesa, zlasti pa tudi za uporabo najrazličnejših odpadkov lesa in stranskih produktov, nam bo nazorno prikazala državna razstava »Za naš les« od 1. do 13. septembra na Ljubljanskem velesejmu.

Konkurzi - poravnave

Končano je poravnalo postopanje Kmetijske gospodarske zadruga v Boh. Bistrici.

Nadalje je končano poravnalo postopanje Ivana in Marije Čarman v Zg. Šiški.

Potrjuje se prisilna poravnava, ki jo je sklenil Ivan Vidali, posestnik in mizar v Vel. Mengšu s svojimi upniki.

Radio Ljubljana

Nedelja, dne 6. sept. 8.00: Koncert delavske godbe »Zarja« — 8.45: Čas, poročila — 9.00: Koncert del. godbe »Zarja« — 9.45: Verski govor (ravnatelj Jagodic) 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice — 11.15: Koncert radijskega orkestra — 13.00: Čas, obvestila — 13.20: Domoljubne pesmi (poje Akademski pevski kvintet) — 17.00: Kmet. predavanje: O konserviranju — 17.20: Prenos z velesejma: lahka glasba — 18.00: Reportaža z vrtnarske razstave na velesejmu (Josip Kregar) — 18.20: Otroci igrajo in pojo (vodi gđc. Vencajz) — 19.00: Prenos odkritja jugoslovanskega spomenika v Clevelandu — 19.30: Nac. ura — 19.50: Čas, vreme, poročila — 20.15: Koncert na novih orglah za Djakovo (prenos iz delavnice orgelskega mojstra g. F. Jenka v št. Vidu nad Ljubljano) — 21.15: Lahka glasba (radijski orkester) — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.20: Plesna glasba (radijski jazz).

Ponedeljek, dne 7. sept. 12.00: Plošče — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Simfonične pesnitve (plošče) — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Ruske romane in pesmi (pojeta gg. P. Golovin in G. Driga) — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura

— 19.50: Vesele pesmi pojeta Udovičeva in Lovšetova (na ploščah) — 20.00: Zdravniška ura — 20.30: Operni prenos iz Beograda — 22: Čas, vreme, poročila.

Torek, dne 8. sept. 9.00: Čas, poročila — 9.15: Za dobro voljo (plošče) — 9.45: Verski govor (dr. Rant) — 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice — 11.00: Magistrov šramel kvartet — 12.00: Koncert radijskega orkestra — 13.00: Čas, obvestila — 13.20: Plošče — 17.00: Kmet. ura: Naš les (ing. Vilko Mazi) — 17.40: Narodne pesmi s spremljevanjem radijskega orkestra — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Harmonisti pojo (plošče) — 20.00: Duet citer (Ivan Skalar in Emil Mezgolits) — 20.40: Operni spevi in odlomki. Sodelujejo: Jože Goštič in radijski orkester — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.20: Prenos lahke glasbe z velesejma.

Sreda, dne 9. sept. 12.00: Kmečka godba (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Bizetove koncertne suite (radijski orkester) — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Plošče — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Mladinska ura: K razstavi »Naš les« (ing. Vilko Mazi) 20.10: Bitenc Vinko bere 3 svoje zgodbe za mladino — 20.30: Klavirski koncert prof. Antona Trosta — 21.30: Koncert radijskega orkestra — 22.00: Čas, vreme, poročila, spored — 22.20: Vesel spored (radijski orkester).

Četrtek, dne 10. sept. 12.00: Reproduciran koncert češke lahke glasbe — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Plošče po željah — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Skladbe komponista Paula Lincke-ja (igra radijski orkester) — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Jan Klepura poje (plošče) — 20.10: Slovenščina za Slovence (dr. Kolarič) — 20.30: Koncert moškega zbora »Sloge« — 21.15: Operetna glasba (radijski orkester) — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.20: Harmoniko igra g. Stanko Avgust.

Foto-Studio
Foto-materijal
Franjo Mavec
 Miklošičeva cesta 6
 Moderna portretna fotografija. / Fotoamaterska dela, vedno svež foto-materijal

Novosti! Najfinejša imitacija v **BRILJANTIH**
 Ljubljanski velesejem ● Paviljon H, prostor št. 313

Obiskovalci velesejma RIBIČI se opozarjajo na lepo razstavo ribiških potrebščin, katero je razstavila največja tvrdka Jugoslavije
ANTON BEBIČ
 Zagreb, Hrvojeva ul. 3 — Paviljon H, št. 287 — 289

● **Gostilničarji!** ● **Hotelierji!**
 Kupite jedilno orodje in kuhinjsko posodo pri **Franc Golob, Ljubljana, Wolfova ulica**

STAVBNI MATERIAL
 izolacije vseh vrst, heraklit, keramika, šamof, mavec, cevi, beli cement itd. se kupi najceneje pri **MATERIAL LJUBLJANA**
 Tyrševa c. št. 36c
 Telefon šte. 27 16

Obiskovalci velesejma oglejte si lepo razstavo prvovrstnih harmonik domačega izdelka v zunanjem paviljonu šte. 642 tvrdke
ANTON ŽELEZNIK
 izdelovatelj harmonik, VRHNIKA

KRUPP
 SVETOVNI KRUPP DIESEL IN KRUPP JUNKERS DIESEL OD 2½ DO 7 TON
 GLAVNO ZASTOPSTVO **O. ŽUŽEK**
 LJUBLJANA TAVČARJEVA 11

S. KOLAR, Ljubljana
 Obsevalni aparati, Quarz-lampa, Novi modeli senčnikov iz celona, pergo papirja, Krasni novi lestenci, svetilke, svetlobna telesa, Novi izdelek kuhalnih plošč, likala, ogrevalni aparati.
Napeljava in popravila // Cene nizke

Vaše Nam pisalne stroje, računske stroje, registrirne blagajne poceni in strokovno popravi
Boris V. Simandl, Ljubljana, Kolodvorska ul. 11, Tel. 24-37

Nova razstava na velesejmu!
 Znana nemška tovarna **sukanca in pajčolan-prediva (florgarn)**
Herman Schubert v Zittau ima prvokrat na velesejmu razstavljene svoje izdelke **v zunanjem, posameznem paviljonu, v tredi, nasproti paviljona E**
 Njen zastopnik g. Stipič-Kotan nam je pokazal to predivo (Herma-Florgarne) za nogavice in sivalni sukanec (trivogalne znamke) za šivanje razne konfekcije in za domačo porabo. Ker smo se prepričali o res dobri kvaleteti teh izdelkov, priporočamo cenj. trgovcem, da si te razstavljene izdelke ogledajo in si jih nabavijo. Vsakdo se lahko o tem prepriča.
 Tovarna ima zalogo v Zagrebu pri tvrdki **Emil Sasson nasl. Z. Stipič, Zagreb, Palmotičeva ul. br. 32**

Pipán & Cie., Ljubljana
 Telefon št. 23-34 Kem. kom. družba z omejeno zavezo Telefon št. 2834
 Bencin • Petrolej • Direktni import izven kartela avto olja • Surovine za razno industrijo

Pisarna: Resljeva c. 2
Skladišče: Vilharjeva c.
 • Različna mineralna olja
 • Surovine za razno industrijo



STRGULEC PAVEL

IZDELOVANJE ZICNIH POSTELJNIH
VLOG IN ŽELEZNIH POSTELJ
SPREJEMAJO SE TUDI POPRAVILA
LJUBLJANA, Gosposvetska c. 13, Kolizej
TELEFON 38-97
NA MALO IN VELIKO!

VAŠE PARKETE

ohranite vedno kot
nove, ako jih čistite
s specialno pasto

„ORION“



Dobi se povsod ali pa direktno pri

R. Hafner, Ljubljana VII
(ŠIŠKA), Celovška 61 Telefon št. 35-65

L. M. Ecker sinova

- Splošno kleparstvo
- leso-cementne strehe
- strelovodne naprave
- vodovodne inštalacije

Slomškova ulica 4
TELEFON 29-33

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE

TISKARNE

reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

Nudi po izredno nizkih cenah: Salda-konte, štrace,
journale, šolske zvezke, mape, odjemalne knji-
žice, risalne bloke itd.

BRATJE TUMA

Ljubljana-Moste, Pod Ježami 9

Vrečke iz vseh vrst papirja Specialna predelovalnica celofana (transparentnih papirjev)
Telef.: 3962/V Telegr.: Tumajejan

KASTELIC IN DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO
LJUBLJANA

Aleksandrova cesta št. 9
Pritlišče levo

Glavno zastopstvo za Slovenijo:

Združenih papirnic Vevče, Go-
ričane in Medvode d. d. v Ljub-
ljani in Industrija papirja in
lepenke d. z o. z., Sladki vrh

Krasne dnevne in večerne frizure potom trajne in
vodne ondulacije, strokovnjaško izvršuje **frizerski salon**
FRANCHETTI ENGELBERT / novo vodstvo
TYRŠEVA CESTA 20, vis-à-vis kavarna „Evropa“
Trajna ondulacija na najmodernejšem aparatu brez elektrike, brez žic

Srajce za gospode

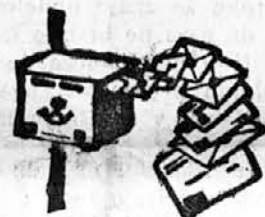
Lastni izdelki Prvovrstna izdelava!
v veliki izbiri v vseh številkah n. pr.:
modne poplin in cefir z dvema ali z
enim šport ovratnikom, trpežne turing,
bele šifon, panama, svilene, oksford,
spalne srajce, spodnje hlače barvaste
in bele, triko majce, delavne plašče,
kakor tudi vse modne potrebščine pri-
poroča po konkurenčnih cenah trdka

F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29

Moško perilo se izdeluje tudi po naročilu

Veležganjarna
tvornica likerjev,
ruma, vinjaka,
vina-vermoutha,
bermeta, mali-
novca iz gorskih
malin

VIKTOR MEDEN
LJUBLJANA, Celovška c. 10
TELEFON 20-71



„KVERTA“

D. Z. O. Z.
LJUBLJANA
Tyrševa cesta št. 67

TVORNICI KVERTI IN
KONFEKCIJI PAPIRJA

KLIŠEJE

vseh vrst po
fotografijah,
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
klišarna
ST. DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13



Izdelovalnica harmonik
Izdelujem Tango harmonike, hroma-
tične in diatonične. Sprejemajo se vsa
popravila. **JANC DRAGO,**
Ljubljana, Sv. Petra c. 55

INDUSTRIJA PLATNENIH IZDELKOV

JARŠE, p. DOMŽALE

priporoča svoje prvovrstne
proizvode vseh vrst platna,
lanene in vse v stroko spa-
dajoče raznovrstne tkanine



VELETRGOVINA A. ŠARABON V LJUBLJANI

priporoča specerijsko blago, več vrst žganja, moko ter
deželne pridelke, kakor tudi raznovrstno rudninsko vodo

Lastna pražarna za kavo in mlino
za dišave z električnim obratom

Telefon št. 2666 Ceniki na razpolago!

Volna, svila, bombaž, nogavice, pletenine itd. itd.
stalno v bogati izbiri in po najnižjih cenah v trgovini
Karl Prelog, Ljubljana
● Židovska ulica 4 ● Stari trg 12

Vsi si želimo konca
nepovoljnega stanja na
denarnem trgu in iz tega
izvirajoče gospodarske kri-
ze! Priznanje, ki ga po celi
državi uživa slovensko denarni-
štvo, temelji zlasti na vzorni ureje-
nosti naših hranilnic, na gospodar-
nosti in vztrajnosti slovenskih hranilcev,
ki so svoje denarne zavode dvignili do
takega ugleda in pripomogli domovini do
blagostanja! POMAGAJMO SI SAMI!
Vlagajte svoje prihranke, vir blagostanja,
v domači največji denarni zavod, to je

III. mestna hranilnica ljubljanska v Ljubljani

Trgovci, pozor!



Splošno je povpraševanje za novoizumljeni email-lak

RUTHAX EMAIL

Vsak predmet lahko obnovite z novim email-lakom.
Idealno prepleskanje za les, pohištvo, železo, steklo itd.
Trgovci naročajte pri zastopstvu za Dravsko banovino:
Commerce d. d., Ljubljana, Krekov trg 10. Tel. 25-56